

Geriausias darbo žmonių laikraštis
"LAISVĖ"
Eina du sykiai savaitę: Utarninė ir Pė-
nyčio. Leidžia Lietuvių Ko-ope-
ratyviška Spaudos Bendrovė.

PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje \$2.
Kanadoje ir užrubežiuose 3.
PUSEI METŲ:
Amerikoje \$1.00
Kanadoje ir užrubežiuose 1.75
Apgarsinimų kainos ant užklauso
"LAISVĖ"
183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.

LAISVĖ

The Lithuanian semi-weekly
"LAISVĖ"
Published by
The Lithuanian Co-operative Pub. Society
(Inc.), every Tuesday and Friday
at Brooklyn, N. Y.

YEARLY SUBSCRIPTION RATE:
In the United States \$2.00
To Foreign Countries 3.00
Advertising rates on application
All communications should be addressed to
"LAISVĖ"
183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.

No. 43.

Telephone 5281 Greenpoint.

BROOKLYN, N. Y., 30 GEGUŽĖS (MAY), 1916 m.

Telephone 5281 Greenpoint.

VI Metas

"Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, New York, under the Act of March 3, 1879."

Hygienos ir džiovos paroda S. L. A. seime.

D-rė Johanna Baltrušaitienė, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje vice-pirmninkė, turi gražų sumanymą surengti pirmą lietuvių higienos ir džiovos parodą. Paroda turės įvykti to paties salėje, kurioje atsibūs Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 29 seimas.

Tasai originalūs sumanymas vertas didžiausio parėmimo, nes tai yra pirmas tos rūšies bandymas. Mažuma, kad S. L. A. Seimas suvažiuos gana daug daktarų. Jie, jeigu tik norės, galės vakarais, vienas kitą pamainydam, skaityti trumpas prelekcijas ir duoti pamokų atsilankančiai publikai. Tikimasi, kad publikos bus apšviatos, kaip iš paties Pittsburgo, taip ir iš apylinkės. Geistina būtų, kad "Laisvės" skaitytojai šiame mieste paremtų D-rės J. Baltrušaitienės sumanymą, o kuomet jį įvyks, skaitlingai lankytųsi parodoje.

Kiekvieną vakarą, po oficialių seimo posėdžių bus dar daugybė įvairių pamarginimų. (Programas telpa šiame "Laisvės" numery, korespondencijų skyriui, pirmoj spaltoj).

NORĖJO SUARESTUOTI PREZIDENTĄ WILSONĄ.

Cleveland, Ohio, 26 d. gegužės. — Tūlas žmogelis, kurio pavardė likosi nesužinota, atėjo pas vietos prokurorą ir pareikalavo, kad pastarasis jam išduotų "warrantą" ant suarestavimo Suv. Valstijų prezidento Wilsono, nes jis esąs išdavikas šios šalies. Išdavystę jis matęs dabartinėje pozicijoje, kurią Wilsonas užima kaslink karės.

Prokuroras vieton išduoti "warrantą", pasiėmė telefoną ir norėjo pašaukti policiją, tuom tarpu žmogelis suprato, kame dalykas ir šovė per duris.

BADAS TURKIJOS SOSTINĖJ.

Korespondentas New Yorke išsirančio laikraščio "The Globe" praneša, kad šiomis dienomis jau pavyko pasimatyti su niderlandukeliais, kurie grįžo iš Konstantinopolio ir pranešė, kad dabar Turkijos imperijoje blogiausi laikai ir didieji miestai badauja.

Turkijoje maisto esą užtekinai, bet mažai gelžkelių ir tie netikusiai sutvarkyti, per tai į didesnius miestus negalima esą atvežti maisto. Tokiu būdu Konstantinopolio būna tokių dienų, kad visose keptuvėse negalima gauti duonos smoto. Žmonės susirenka prie keptuvių ir pradeda tarpe savęs peštis.

Sekant Vokietijos pavyzdžiu, Turkijos miestuose gyventojams taipgi išdalintos kortos, pagal kurias išduodama maistas, bet nėsant tokios tvarkos, kaip Vokietijoje, tai ir kortos nieko negelbsti.

Generališkas Bos- tono kriaucių streikas

23 d. gegužės Bostono kriauciai išėjo į streiką. Streikuoją tarpe 6,000—7,000 darbininkų. Bostono kriaucių istorijoj dar nepaženama tokio pasekmingo streiko, kaip šis. Veik nei vienas darbininkas nepasileiko streiklaužiauti. Streiku vadovauja A. C. W. of A. unijos organizatoriai. Streiko tvarka darbininkai užsiganėdine. Darbininkai reikalauja 8 val. darbo dienos ir pakelimo mokesčio ant 15 nuosimčių nedėliniams ir ant 20 nuosimčių štuksiniams. Mažesnės firmos jau susitaikė ir išpildė darbininkų reikalavimus.

Leopold Mosse and Co. firma kreipėsi pas teisėją Ankin, kad jis išduotų "injunction" prieš M. Dusevicių, D. Wolf, A. Ballones, Madanick, J. Schlossberg, S. Hillman ir L. Markovich, y. prieš A. C. W. of A. unijos generalio ofiso viršininkus ir organizatorius, kurie dabar streiku vadovauja. Vienok teisėjas kompanijos noro neįpildė.

PAČTŲ TAUPOMOSIOS BANKŲ PRIIMS IKI \$1,000.

Priimtas ir prezidento Wilsono užtvirtintas įstatymas, kad nuo šio laiko pačtose įvestos taupinimo banko priimtų iki \$1,000. Iki šiam laikui galima buvo į pačtų bankas dėti tik iki \$500.

NELAIMĖ KASYKLOSE.

Virginia City, Neb. — Šiomis dienomis čia vienoj kasyklų laike darbo iškilo gaisras. Tuojaus pašaukta gaisrininkai. Tvirtinama, kad užpakaly gaisro likosi 75 darbininkai, kurie negal išeiti ir kurių likimas nežinomas. Keturi lavonai jau iškelta iš kasyklų ant viršaus. Gaisrininkai energiskai darbuojasi.

ORGANIZUOTI DARBI- NINKAI BOIKOTUOJA KARININKŲ PARODĄ.

Chicago, Ill. — Vietos Darbo Federacija išleido atsisaukimą, kad visi darbininkai susilaikytų nuo dalyvavimo karininkų rengiamoj parodoj taip vadinamoj "Preparedness. Militaristų paroda prasidės 3 d. liepos.

AUSTRAI EINA PIRMYN.

Austrijos kariūnėnė, įsiveržus į Italijos teritoriją, žengia pirmyn ir italai negali ją sustabdyti. Ikišiol Italijos gyventojai buvo ramūs, nes visą laiką karė čjo ant Austrijos teritorijos. Dabargi jau ir italus sujūdino. Iš tų vietų, kur austrai užėmė dauguma pabėgo į vidurį Italijos. Kadangi austrai stumia italus, tai pabėgėlių skaitlius vis didinasi ir didinasi. Pradėta aukos rinkti sušelpimui pabėgėlių. Net ir popiežius paaukavo \$1,000.

Suv. Valstijų ir Me- xikos darbininkų suvažiavimas.

MANOMA SUSAUKTI AMERIKOS IR MEXIKOS DARBO FEDERACIJŲ DARBININKŲ SUVAŽIAVIMĄ.

Pirmininkas Amerikos Darbo Federacijos Gompersas kreipėsi pas Mexikos unijų susivienijimo sekretorių, kad sušauktų abiejų šalių bendrą unijų suvažiavimą, kuris turėtų įvykti mieste El Paso.

Dabartinį laiką, kuomet tarpe Suv. Valstijų ir Mexikos eina didžiausi kivirčiai, įvykimas tokio suvažiavimo būtų labai pagėdijamas, nes jis dar sykį parodytų, kuomet dviejų šalių kapitalistai pešasi už peną, tuomet tų šalių darbininkai paduoda vieni kitiems rankas ir broliškai svarsto savo reikalus.

VILLISTAI SAUKIA CAR- RANZISTUS PAGELBON.

San Antonio, 27 d. gegužės. — Tapo užmuštas Villos adjutantas Candilaro Cervantes, pas kurį rasta kopija atsisaukimo į Carranzos armiją ir visus jo šalininkus. Tame atsisaukime kveičiama išvien kovoti su Suv. Valstijų kariūnėnė, kad ją kogeičiausiai išvįsi iš Mexikos.

CARRANZA ATSIUNTĖ NAUJĄ NOTĄ.

Tarpe Suv. Valstijų ir Mexikos santikiai gana įtempti. Dabar Carranza atsiuntė į Washingtoną per specialį savo pasiuntinį naują notą, kuri susideda net iš 10,000 žodžių ir reikalauja, kad kogeičiausiai Suv. Valstijos atšauktų savo kariūnėnė. Jeigu Carranzas reikalavimas nebus išpildytas, tai jis grąšina apskelbimu karės.

TALKININKŲ KARI- MENĖ TRAUKIA MO- NASTIRIAUS LINKUL.

Paryžius, 25 d. gegužės. — Talkininkų kariūnėnė, kuri randasi Solonikuos, dabar traukia Monastiriaus linkui. Jai pavyko užimti gelžkelio stotį Florina, kuri randasi į pietus 18 mylių atstume nuo Monastiriaus.

SUV. VALSTIJOS PRO- TESTUOJA PRIEŠ AN- GLIJĄ IR FRANCIJĄ.

Suv. Valstijų valdžia pasiuntė protestus Anglijai ir Francijai, kad pastarosios sulauko pačta, siunčiamą į Suv. Valstijas. Kadangi Suv. Valstijos neutrališka šalis, tai tos šalįs neturi teisį jos pačta sulaukyti.

POPIEŽIUS IR DVI NE- UTRALISKOS ŠALIS NO- RI SUTAIKYTI KARIAU- JANČIAS ŠALIS.

Paskiausios telegramos praneša, kad popiežius, Ispanijos karalius Alfonsas ir Švedijos valdžia pradėjo darbuotis, kad sutauktų bekaraujančias šalis.

Ar greit bus taika?

Londonas. — Nuo pradžios karės Anglijos parlamente pirmą sykį pasigirdo balsas, reikalaujantis užbaigimo šios baisios karės. Škotijos atstovas Parsonbe smarkiai užsipuolė ant valdžios ir reikalavo, kad karė kogeičiausiai būtų užbaigta. Apart kit-ko jis pasakė: "Karė niekad nebus užbaigta, jeigu Britanija lauks, pakol ministeriai nuspręs, kas šiame momente turi galę ir ant ko puola visa atsakomybė".

Jis reikalavo, kad Britanijos valdžia kogeičiausiai pradėtų svarstyti apie išlygas, ant kurių galima būtų taikytis.

Darbininkų partijos atstovas MacDonaldas pritarė tam reikalavimui.

Vidaus dalykų ministeris tuojaus išėjo prieš parlamento atstovus ir atsakė ant tų reikalavimų. Jis pradėjo kritikuoti tuos reikalavimus ir griežtai pasakė, kad apie taiką dabar negali būti nei kalbos. Apart kitko pasakė: "Karė dar nepriėjo prie to laipsnio, kad galima būtų pradėti kalbėti apie taiką".

EINA Į LAIŽYBAS, KADA KARĖ PASIBAIGS.

Londonas. — Anglų laikraščiai praneša, kad Anglijos tūzai eina į laižybas, kada karė pasibaigs. Pasakojama, kad amunicijos ministeris George deda didžiausią sumą pinigų ant laižybu, kad šiais metais karė nepasibaigs. Kiti eina į laižybas, kad karė anksčiau balandžio mėnesio 1917 m. nepasibaigs.

TAIKA GALI BŪTI TIK UŽ DVINOS.

Vokiečių feldmaršalas von Hindenburg šiomis dienomis paskelbė sekančią savo kareiviams įsakymą:

"Nuo tūlo laiko tarpe armijos pasklydo gandas, kad greitai laiku prasidės tarybos apie taiką. Pasklydimas tokio gando gana blėdingai atsiliepia ant mūsų kariūnėnės, nes kareiviai pradeda atšalti ir laukti, kada prasidės tos tarybos. "Vardu imperatoriaus pranešu, kad apie taiką bei kokias nors tarybas negali būt jokių kalbų patol, pakol mes neperėjom per upę Dviną. Kareiviai, jeigu jūs norite taikos, tai nelaukite čia, bet įieškokite jos anoj pusėj Dvinos".

WASHINGTONE KAL- BAMA APIE TAIKĄ.

Laikraščiai pranešė, kad į Washingtoną atvažiuoja specialis kaizerio pasiuntinys kunigaikštis von Buelow ir ant tų pranešimų vokiečių oficialiskos įstaigos nieko neatsakė. Reiškia, pasiuntinys atvažiuoja. Tokiu būdu augštesnioje sferose pradėta labiau kalbėti apie taiką. Mat, sprendžiam, kad jis atvažiuoja su misija, turinčia ryšius apie taikos pradžią.

RUSIJA

PABĖGIMAS KATORGI- NIŲ.

Nerėnske katorginiai užpuolė ant sargų, nuginklavo juos, surišo ir apsirėdė jų drabužiais, paskui užpuolė ant kareivių ir tuos nuginklavo. Apsidūrė su sargais ir kareiviais, bandė užimti didžiausias išėjimo duris. Vienok sargas juos ištojo pažino ir sukėlė triukšmą. 10 katorginių perlipo per mūrą ir leidosi bėgti. Tuojaus duota žinia pavieto viršininkui, kuris suorganizavo policiją ir pradėjo vyti pabėgėlius. Kada davių, tai prasidėjo šaudymais. Penki katorginiai užmušti ir 3 sužeisti. Taipgi sužeistas į koją vienas kareivis.

RŪPINASI DĖMOS RIN- KIMAIS.

Kitais metais pripuola rinkimai naujos Dėmos. Nors dar toli rinkimai, bet valdžia jau pradeda tuo klausimu rūpintis. Manoma išleisti įstatymą pailginantį dar ant metų laiko tarnystę senosios Dėmos. Valdžia aiškina, būk dabar negalima esą įstatyti rinkimų surašas, per tai ir bus pailgintas šios Dėmos terminas.

Mat, valdžia gerai žino, kad paklusnesnės Dėmos, kaip dabartinė, niekados negalės gauti, per tai ir rūpinasi pailginimu jos termino. Pirmosios ir antrosios Dėmos terminų nelgino, bet trumpino, o jų atstovus į katorgą siuntė.

DARBININKŲ SKERDI- KĄ SIUNČIA ANT KA- RES LAUKO.

Atsižymėjusį rotmistrą Treščenkovą, kuris keturi metai tam atgal sušaudė arčiau šimto Lenos kasyklų nekaltų darbininkų, siunčia ant karės lauko. Byla už sušaudymą darbininkų panaikinta.

Matomai, valdžia mano, kad jis taip pasekmingai šaudys ir vokiečius, kaip kad tuomet šaudė nekaltus darbininkus.

RUSAI RENGIA SI PRIE NAUJŲ ATAKŲ.

Paskiausios telegramos praneša, kad rusų generalis štabas rengiasi prie naujų atakų Galicijoje ir palei Rygą-Dvinską. Naujos atakos bus pradėtos tuo tikslu, kad palengvinus italams ir po Verduną. Mat, kuomet rusai pradės naujas atakas dviejuose frontuose, tai vokiečiai ir austrai paliaus atakavę italus ir francūzus, bet grįžę atgal, kad sulauktų rusus.

Užkaukazy rusų armija sulaukyta ir eina artilerijos dueliai.

NAUJOKŲ ĖMIMAS.

Petrograde nuo 5 iki 13 d. gegužės buvo naujokų ėmimas, kurie turėjo stoti į kariūnėnė tik 1918 metais.

VOKIEČIAI TIKISI PAIMT VERDUNĄ.

Pastaromis dienomis po Verduną eina tokie mūšiai, kokių pasaulis dar nėra matęs. Vokiečiai deda visas pastangas, nepaisydami didžiausių nuostolių, kad tik tą drūtvię paimtų. Jiems jau pavyko paimti keletą fortų, tarpe kurių randasi ir Douaumont. Paėmimas šio forto lėšavo labai brangiai. Išsyk per kelias valandas bombardavo iš sunkiosios artilerijos. Kada sulaukė nakties, tai su pagelba prožektorijų, pėstininkai leidosi į atakas. Bėgy vienos nakties padaryta 11 atakų, kurias francūzai vis atmušė, bet padariusi dvyliką ataką, pavyko tas fortas paimti. Apskaičiuojama, kad imant tą fortą, vokiečiai paguldė apie 30,000 kariūnėnės. Suprantama, nemažai krito ir francūzų.

Vokiečių generalis štabas praneša, kad užimant fortą Douaumont, paimta apie 600 francūzų nelaisvėn ir 12 mašininių kanuolių.

Dabar vokiečiai atakuoja kitus fortus.

KĄ SAKO DALYVAVES MŪŠIUOSE PO VER- DUNU?

Paryžius. — Vienas dalyvavęs po Verduną mūšiuose ties fortu Douaumont, pasakoja tokias baisenybes: "Ką mes pergyvenom, tai negalima nei apsaityti, nei aprašyti, nei aiškiai sau persistatyti. Forte Douaumont mes mušėmės tamsoj, po žeme, giliuose tuneliuose ir požeminiuose išėjimuose pusiau sugriautos tvirtovės. Tai buvo tikra skerdykla, kurioj dalyvavo puspročiai. Kareiviai stačiai iš proto išėjo... Sužeistųjų negalima buvo iš ten išvesti, jie neklaušė paliepmų ir beprotiškai mušėsi patol, pakol visai kraujas iš žaizdų ne nubėgo ir neapalpo.

"Visi išrodė kokiais tai bepročiais, visai nepaisydami mirtį, žaizdas ir kančias. Dauguma net neteko samoniškų jausmų. Kaip praneša gydytojai, tai daug tik tą drūtvię paimtų, gumui darė operacijas, pjaustė kojas ir rankas neliatą fortų, tarpe kurių randasi ir Douaumont. Paėmimas šio forto lėšavo labai brangiai. Išsyk per kelias valandas bombardavo iš sunkiosios artilerijos. Kada sulaukė nakties, tai su pagelba prožektorijų, pėstininkai leidosi į atakas. Bėgy vienos nakties padaryta 11 atakų, kurias francūzai vis atmušė, bet padariusi dvyliką ataką, pavyko tas fortas paimti. Apskaičiuojama, kad imant tą fortą, vokiečiai paguldė apie 30,000 kariūnėnės. Suprantama, nemažai krito ir francūzų.

PARYŽIAUS GYVENTO- JAI NERIMAUJA.

Kadangi vokiečiai deda visas pastangas, kad paimtų Verduną ir paskutinėmis dienomis vis iriasi pirmyn, tai Paryžiaus gyventojai pradėjo labai nerimauti. Niekas nieko daugiau ir nekalba, kaip tik apie Verduną.

Valdžia, matydama žmonių nerimavimą, oficiališkai pranešė, kad nusiramintų ir nebijotų, nes Verdunas nebūsiąs vokiečiams atiduotas. Tame pranešime sakoma, nors vokiečiai deda visas savo pastangas, bet nėra tokio didelio pavojaus, kaip kad pora mėnesių atgal, kuomet jie taipgi buvo pasiryžę jį paimti.

VOKIETIJOJ RIAUSĖS DEL MAISTO STOKOS.

Telegramos praneša, kad 24 d. gegužės, naktį, Frankforte, Vokietijoje, buvo didžiausios riaušės iš priežasties maisto stokos. Bemažinant riaušininkus, 18 moterų sužeista. Riaušininkės maršavo gatvėmis, nešdamos juodas su mirties pavaislais vėliavas ir dainuodamos revoliucijos dainas. Pribuvęs Adilph Tortilovitz von Batoeki, viršininkas maisto departamento, pasakė prakalbą, kurioje pabrėžė, kad pirmiausiai reikalinga armiją papenėti, o jau paskui žmones.

Kapitalistas galingas patol, pakol darbininkai jam vergauja. Bet kaip tik darbininkai išeina į streiką, kapitalistas pasijunta be rankų. Jis tuomet šaukia: "Rankų noriu!"

Garbinkim Dievą!

Jeigu iki šiol dar daugelis tikėjo kunigijai, jei net tūli socialistai sakydavo, kad ne-reikia kliudyti tikėjimo, — vadinasi, paties kunigų hum-bugo pamato, — tai dabar bent galėtų praprašyti tikis ir persitikrinti, kokių bjaury darbą varo kunigai. Jie netik nuodina minios protą, bet yra didžiausi par-davikai darbininkų klesos. Tatai galėjo visi pastebėti iš jų pamokslų, jų laikraštijos. Tačiau, jei kas dar abejojo, aš padarysiu keliatą vaiz-džių ištraukų iš kunigų pa-mokslų ir laikraščių.

Dr. Osborn apėjo atsi-buvusias Vokietijos pamal-das, kuriose atsilankė keize-ris ir čia banda karės vy-rų-generolų. Kardinalas Hartman pasakė štai kok-pamokslą: „Viskas dievuje viskas dėl dievo, viskas su dievu ir viskas už dievą... Mūsų ponas Jezus Kristus pasakė: 'Kada du ar trys su-seina mano vardan, tai aš tada esu tarpe jų'. Šiandien daug, daug susirinko šiam dievnamų karės vyrų ap-link savo didį valdoną. Jie sykiu savo valdytojus mel-dė, kad dievas duotų geriau-sią pergale. Ir šios suvie-nytos maldos negali likti ne-išklausytos. Jeigu Viešpats reikalautų nuo mūsų dar daugiau aukų, tai aš šiame momente noriu ir galiu už-tikrinti vardu visų katalikų kareivių Jūsų Majestotui nesujudinamą užsitikėjimą visuose mūsųose, visuose varguose, ką tik šioj karė suteiktų. Tegul dievas sau-goja ir daboja mūsų gailė-stingą ir mylimą valdoną!..

Taip tai kalba Vokietijos kardinalas. Nors ir dar dau-giau dievas reikalautų au-kų, jis garbins dievą ir sa-kys vardu visų katalikų ka-rių didžiausį užsitikėjimą keizeriui ir sykiu visai kapitalistų klesai, dėl kurios godumu tie patys katalikai kareiviai yra skerdžiami. Mat, viskas dėl dievo ir vis-kas už dievą... Kunigų na-chališkumui rybų nėra!

Neseniai Amerikos kunigų laikraštis „The Conti-nent“ rašė apie dievo gar-binimą šiuose sunkiuose lai-kuose sekančiai:

„Mūsų tautos kritiškuose momentuose mes garbinam dievą ir jis mus neaplei-džia. Dievą garbindami mes įgijome spėkas, ir dievą garbindami prašiniome vi-sus pavojus“.

Toliau tas laikraštis siūlo sekančią maldą, kuri jau e-santi priimta daugelio ba-nyčių, ir į kurią ypatingą at-tydą atkreipsias dievas. To-ji „svarbi“ maldą skamba taip:

„Visagalis dieve! Tu visų galingiausias ir amžinos ka-ralystės didis ponas! At-kreipk savo galingingą vei-dą ant šios žemės ir pasigai-lėk mūsų. Veskie savo tar-nų širdis teisybės keliu ir duok išmintį mūsų Suvien-ytų Valstijų prezidentui ir šios valstijos gubernatoriui ir visiems kitiems, kurių rankose yra galė ir valdy-mas. Tegul jie tarnauja tau dėl garbės ir visiems gyven-tojams ir lai mes žinome ir suprantame jų augstus a-matus, jų ištikimai klaus-o-mes ir laikome pagarboj sy-kiu su tuo šventu valdymu, kas tavo vardu įvesta per Jezų Kristų, mūsų Poną ir Dvasią šventą, kas visada gyvena ir valdo ant amžių amžinųjų. Amen!“

Garbinkim dievą, Wilso-ną, visus generolus ir gu-bernatorius!... Į tą maldą dievas atkreipsias ypatingą atydą...

Kada Airioj iškilo revo-lucija, tai airių kunigai kūrė Anglijos valdžią, kad ji nesigailėtų kariuomenės ir durtuvų. Kaip revoliucija liko užslopinta, tai Dublino vyskūpas rašė laikraščiuose, kad valdžia neatkeltų karės stovio, nes Dubline dar esą daug maištadarių ir naujus sukilimus esą galima praša-linti tik su aštriais būdų pagelba. Dabar nesąs lai-kas kalbėti apie amnestiją ir atleidimą, dabar reikia bausti greit ir aštriai.

Vadinasi, ir ten kunigija kūrė valdžią, kad labiau smaugtų jo paties parapijo-nus. Jiems negalavo, kad Airijos liaudis jau nuo senų laikų prislėgta ir nualinta. Jie nori, kad kiekvienas liaudies pareikalavimas nors šiek tiek pakios laisvės, noras nusikratyti savo en-gėjus būtų kuogreičiausia rumalšinamas kanuolėmis ir durtuvais. Dar pradžioj revoliucijos, kada popiežius užklauso Airijos kunigų štabo, kaip ten tie dalykai stovi, ir apgailestavo tokį griešną pasipriešinimą po-nams, tai vyskūpas tuojau jam atsakė, kad valdžia jau pasiuntė daugybę kariume-nės ir tie neklausados tuo-jau būsią nubausti.

Panašų kūrystimo darbą atlieka Amerikos kunigai prieš Meksiką. Jie be at-vangos savo laikraštijoj nu-rodinėja, kaip svarbus rei-kalavimas esąs Suvienytų Val-sčių valdžiai apginti savo var-dą nuo Meksikos. Ir tai esą galima padaryti tik užpuo-lant su kariuome. Ties „nurodinėjimai“ tie kūrysti-mai nemažesni už pačių ka-pitalistų riksmus. Mat ne tik kapitalistams, bet ir kunigams Meksikoj matosi geras karnis... Iki Diazo nu-vertimui katalikų kunigija Meksikoj turėjo neaprube-žiuotą galę. Bet nuo to lai-ko jų galingumas smarkiai pasimazino, nes nei Villa, nei Carranza nenori duoti katalikų bažnyčiai iki šiol turėtų teisių ir privilegijų. Perdaug savo neapsakomu godumu įkirėjo Meksikos gy-ventojams. Vietos gyventojų neapykanta yra taip di-delė, kad nei viena valdžia, kuri nori minios simpatijų ir paramos, nedrįsta viešai vėl susidraugauti su kunigi-ja. Štai kodėl taip kūrysto-ma Amerikos valdžią prie karės su Meksika.

Mums aiškiai matosi, jog visur vienas obalsis—ka-riaukit, žudykit, o mes gar-binsim dievą... Prieš tą o-balsį, prieš tuos bjaurius tikslus reikalinga kovoti. Kiekvienas darbininkas, ku-ris dar remia kunigiją, pri-valo pamąstyti ir suprasti, kaip negerai daro remda-mas ją, nes tuo būdu kala-sau retėžius, ką sukausto kūną ir dvasią. Jeigu kuni-gija pavartoja religiją dar-bų žmonių pavergimui ir iš-naudojimui, jei tos religijos skelbėjai laimina pasaulio žadikus—valdonus, jei dėl dievo ir už dievą yra tiek daug žmonių išžudoma ka-rėse,—tai šalin religija ir jos skelbėjai! Toks šauks-mas turėtų išsiveržti iš kiekvieno tikinčio krūtinės. Zmogaus įsitikinimai, ką lai-koma šventais, negali būt panaudojami taip žemiems tikslams. Todėl nei cento tamsos ir vergijos apašta-lams! Tegul jie garbina sa-vo dievą. Darbo žmonės yra savų reikalų, jie turi or-ganizuotis ir kovoti už savo būvio pagerinimą, už išsi-luosavimą iš kapitalizmo vergijos.

Barabošius.

Tarptautiško Socialistų Biuro Pildančio Komiteto Gegužinis Atsisaukimas.

Sulaukus darbininkų šven-tės Pirmos Gegužės, Tarp-tautinio Socialistų Biuro Pild. Komitetas Haagio iš-leido gana platų atsisauki-mą, iš kurio čia paduodame svarbesnius ištraukas.

Tradicijinė pirmos gegu-žės dienos darbininkų kles-praneša, kad ji trokšta tai-kos.

Šiandien jau 637-ta diena pasaulinės karės ir darbi-ninkai priversti vieni su ki-tais šaudyti ant karės lau-ko. Nepaisant i tai, kad juos priverčia šaudyti, visi-gi jie sudaro tą visuomenės klesą, kuri sutvers naują pasaulį ir kuriame teisybė paims viršų ant neteisybės ir priešpados.

Iš pranešimų vardu Pild. Komiteto Olandijos sociali-ty kongrese, pamatė, kad mes, kiek išgalėjom, nepa-liovėm pildyti tų pareigų, kurias ant mūsų uždėjo tarptautiniai kongresai...

Kaip tik prasidėjo karė, buvo reikalaujama, kad mes suaukume Tarptautinio Biuro konferencijai. Mes i-tai reikalavimą nurodėm, kad jeigu praktiškai ir ga-lima būtų suaukkti konfe-rencijai, tai ir tuomet joj privaltų dalyvauti visų partijų atstovai, o tuomet kaip tik tūlos partijos nuro-dinėjo, kad laikas suaukkti Tarptautinio Biuro dar-neatėjo.

Toks mūsų atsargus pasi-eligimas išaukė nemažai kritikių. Nekantrūs drau-gai, visai neapsvarstę, pra-dėjo ignoruoti dabar gyvuojančias partijas ir bandė i-vesti betvarkę Tarptautinėj. Išsyk jie pasigarsino mažu-mos atstovais ir protestavo prieš tvirtinimą, būk jie no-rį užimti Tarptautinio Soci-alistų Biuro vietą.

Vienok, vėliaus pasidarė drąsesni ir išdrįso apskelb-ti apie pabaigą Antros Tarptautinės ir apie užgi-mimą trečios, prie kurios vi-sos pasaulio stipresnės par-tijos atsisakė prisidėti, o juk be tų partijų ir Tarp-tautinė negali gyvuoti.

Vėliaus pati praktika pa-rodė, kad mes elgėmės visai teisingai. Net francūzų ir anglų partijų mažuma, kuri reikalavo kuogreičiausio su-saukimo Biuro, nurodė, kad Pild. Komitetas negali elgtis priešingai nutarimams tų partijų, kurios priklauso prie Tarptautinės.

Nepaisant visų kliūčių, Tarptautinės veikimas nesu-stojė nei ant valandėlės. Partijos, gyvendamas isto-riskoj sferoj, tęsė savo dar-bą; joms prisiėjo pergalėti tokias kliūtis, kurios rodėsi visai nepergalimom. Tiesa, jos nepajiegė padaryti to, ką norėjo, vienok stengėsi padaryti visa tai, ką tik ga-lėjo...

...Nepaisant i tai, kad tar-pe Vokietijos, Austrijos, Francijos ir Anglijos socia-listų yra nesutikimų ir įvai-rių kivirčių, vienok ir jie pripažįsta, kad Tarptauti-nio Socialistų Biuro Pild. Komitetas negali būti teisė-jų ir teisti įvairias partijas, jis yra tik įvairias palaiky-mui tarpe tų partijų ryšių. Ir jis pasilieka tuo centru ir palaiko ryšius!

Ant užklausimų atskirų delegatų ir įvairių partijų centralinių komitetų, paaiš-kėjo, kad visos partijos no-ri taikos, tik skiriasi laiku, tai yra, kaip greit turėtų i-vykti taika.

Vieni reikalauja, kad ko-greičiausiai įvykdinti taika,

nepaisant, kokią kainą už ją reikėtų mokėti. Jie nori, kad tuojaus būtų užbaigtos tos baisios žudybės.

Kiti—priešinasi greitam įvykdimui taikos, jie prieši-nasi todėl, kad, jų supra-timu, prie dabartinių aplin-kybių jeigu ir įvyktų taika, tai ne ant tvirtų pamatų. Jie nori, kad taika įvyktų ant tvirtų pamatų ir jau niekad daugiau neiškilnyt karė.

Mes irgi persitikrinom, kad pastaryjų nuomonė yra teisinga ir suteikianti dirvą darbininkų klesos veikimui.

Tiesa, dabar mes neturi-me tiek įiegu, kad sulaukius karės. Vienok rengdamiesi prie to, mes galėsim daug pakreipti savo pusės taikos sąlygas; o juk nuo tų sąlygų ir priklauso būsimasis poli-tiškas judėjimas ir likimas naujosios gentkartės. Dė-lei darbo žmonių klesos ge-rovės reikalinga, kad darbi-ninkų balsas ant tiek būtų svarbus ir galingas, kad laike taikos jis priverstų panaikinti visas tas prie-žastis, kurios ateity galėtų vėl priversti prie kruvinų su-sirėmimų.

Dėl darbininkų labai svar-bu prirengimas demokratiš-ko Europos ir įstėjimas tarptautinių teisių, kurios pagreitintų tai momentą, kuomet mes galėtume pasi-luosuoti nuo taip baisios kariškos šmėklos. Taigi są-lygas privalo išstatyti ne vien valdžios, bet ir darbi-ninkai. Jeigu mes papras-tame laike kovojame prieš slaplapt diplomatiją, tai mes privalom dvigubai padidinti kovą tuomet, kuomet pasi-baigs karės ir bus rengiama taikos pamatai, kad paskui jie pasirodytų galingi, nes nuo jų priklausys visas soci-alis ir tautinis likimas mi-lionų žmonių.

Todėl mes kreipiamės su prašymu prie visų sociali-ty partijų, priklausančių prie Tarptautinės, kuogreičiausiai išaiškinti visas tas politiškas problemas, ku-ris, jų nuomone, turėtų būti išrištos prie darymo taikos sutarties. Šios prob-lemos gali paliesti netik pa-baigą šios karės, bet abelnei užbaigimą karių ant vira-dos, kad jos daugiau neatsi-kartotų. Jos turi apimti vi-sus tuos klausimus, kurie buvo pažymėti rezoliucijose Kopenhagoj, Londone ir Viennoj atsibuvusiuose kon-gresuose.

Norėdami prie paketo klausimo atsakančiai prisirengti, mes šaukiame konfe-renciją socialistiškų ir darbininkiškų partijų visų neutrališkų šalių, kuri įvyks 26 liepos mieste Haagioj.

Draugai! Dabartinė ka-rė, išaukdamas tarpe socia-listų ir darbininkų partijų įvairius nesusipratimus, vis daugiau ir daugiau stiprina kapitalistišką sistemą. Jei-gu ši sistema bus išklibinta ir laisvė paims viršų, tai vėl viso pasaulio darbininkų kles, be skirtumo tautų ir rasių, užims pirmasias kles-nės kovos pozicijas.

SUAREŠTUOTI "GYVOJO TAVORO" AGENTAI.

New Yorke šiomis dienomis tapo suareštuota du jaunu vaikuina už pardavimą i paleistuvystės namus dvie-jų mergaičių—Onos Botler ir F. Brown. Jos buvo par-duotos už \$55. Mergaitėms nurodžius, dar suareštuota du vaikinai, dalyvavusieji prie to pardavimo.

Iš anketos.

Tarp politiškųjų Jenise-jaus pavieto (Sibire) liko padaryta anketa. Ant kai kurių klausimų aš daviau tokius atsakymus.

Kokios socialistiškos gru-pės prisilaikau aš klausime kaslink karės?

Kadangi dabartiniuose laikuose kiekviena ir, taip vadinamoji, apsiginimo ka-rė kartu lieka ir užpuolimo; kadangi visos valstijos, da-lyvaujančios karėj, stengia-si užgrobti svetimas terito-rijas (žemes),—tai sociali-stai negali palaikyti nei vie-nos iškaraujančių pusų. Didžiausia blėdis guli ne lo-lėjime ar pralaimėjime tai-ar kitos pusės, bet procla-riato dalyvavime karės ve-dime ir palaikyme kokios nors iš karaujančių pusų. Dėl to, proletariato takti-ka netur priklausti nuo to, kieno laimėjimas bus ma-žiausia blėdis. Skelbiant karę karė, reikia kelti klesų kovą. Per tai pilnai nesuti-damas su pamatiniais Leni-no deklaracijos ir didžiūni-čių rezoliucijos išdėstymais, aš stoviu prieš Rusijos pra-laimėjimą, kaip mažiausią blėdį, nes prie vieny aplin-kybių gali būti naudingiau dėl revoliucijoniško social-demokratiško judėjimo ir dėl socializmo Rusijos pra-laimėjimas, o prie kitų—Vo-kietijos pralaimėjimas. Vis-kas priklausys nuo to, kaip užsibaigs karė. Iš kitos pu-sės pamatiniai sutikdamas su Zimmerwaldo tarptauti-škos socialistų konferencijos manifesto išdėstymais ir siųsdamas linkėjimus tarp-tautiskai socialistiškai kon-ferencijai, kaip mėginimui atgaivinti socialistišką in-ternacionalą (trečią vieton antro), aš, vienok, nesutinku su taja puse, kad suauk-riant Zimmerwaldo konfe-renciją buvo imta omenin tik santikiai kaslink karės (nepripažinančių karę kon-ferencijai). Trečias inter-nacionalas, anot manęs, turi būti tokiu internacionalu, kuriame ne turi būti vietos netik pripažintiems ka-rėj, bet ir abelnei oportunis-tams (o tame skaitliuj ir nacionalistams).

Kaip aš žiūriu i kariškai-pramoniškus komitetus?

Darbininkai negali daly-vauti kariškai-pramoniš-kuose komitetuose, bet turi kovoti prieš įtraukimą dar-bininkų i šias „patriotiš-kas“ militariškai-buržuaziš-kas įstaigas.

Z. A. 8-III-1916.

MANO PATĖMYJIMAI.

Patriotizmas neleidžia...

„Pirmos (karės) priėmi-mo“ pozicijos šalininkai skaito neatbūtiną karę ligi galo, t. y. ligi galutinio Vo-kietijos imperializmo su-griovimo...“ („Naš Golas“ N15).

Rusijos social-liberalai randa reikalingu kariauti, kol nebus sunaikintas Vo-kietijos imperializmas, t. y. tolei, kol talkininkams ne-pasiseks taip Vokietiją su-kulti, jog ji daugiau ir ne-cyps. Tuomet bus... Daug kas bus,—bet svarbiausia tas, kad bus užganėdinti pa-triotiški social-liberalų ir kitų jaunsmai. —Jie savo na-cionalizmą pridengia Vokie-tijos militarizmo „sunaiki-nimui“, ir nei žodžio nekaba-lia apie Anglijos marinimą, a-pie Rusijos militarizmą bei jos reakcioniskumą. Apie tai negalima kalbėti: patri-otizmas neleidžia. Z. a.

1-II-1916.

Kas kiekvienam reikia žinoti apie Ameriką?

(Iš referato Jauno Amerikono).

1492 metais, tai yra 423 m. tam atgal, Kolumbas ir jo sankleivai išvydo Ame-rikos krantus. Pirmoji Sa-lėlė, kur įsai išlipo, buvo San Salvador sala, t. y. šv. Išganytojaus sala. Du su-virš mensesiu praėjo, kol Ko-lumbas, vis ir vis i vakarų pusę beplaukdamas, išvydo žemę. Per tuos du mėnesius narsus keleiviai vien dangų ir putojančią jūrą tematė. Daugelis pritrūko kantry-bės, daugelis buvo pasiryžę žūti jūros gilumose, daugelis grižty reikalavo, Is-las Kolumbas grįžty atgal, Is-lanijon. Nei vienam nebu-vo miela mirtis ir visų širdis buvo pilnos abejonės.

Ir kas gi tai matė? Kad plaukti dievažin karę, plauk-ti ten, kur niekas nėra bu-ves!

Vienok Kolumbas, o kaip kas dar anksčiau Kolumbo, buvo tos nuomonės, kad žemė esanti apskrita. Tatgi, pagal jų nuomonės, jeigu plaukti iš Ispanijos i vaka-rus, tai galima esą priplauk-ti Aziją, kur yra tos turtin-giausios šalys, kaip Chinija ir Indija, apie kurias tais laikais buvo pasakojama, kaip apie šalis didžiųjų stebuklų ir didžiųjų turtų. Tat, Kolumbas, atradęs Ame-riką visai nežinojo, kad pa-darbai esanti nauja šalis, įsai užsibaigs karė. Iš kitos pu-sės pamatiniai sutikdamas su Zimmerwaldo tarptauti-škos socialistų konferencijos manifesto išdėstymais ir siųsdamas linkėjimus tarp-tautiskai socialistiškai kon-ferencijai, kaip mėginimui atgaivinti socialistišką in-ternacionalą (trečią vieton antro), aš, vienok, nesutinku su taja puse, kad suauk-riant Zimmerwaldo konfe-renciją buvo imta omenin tik santikiai kaslink karės (nepripažinančių karę kon-ferencijai). Trečias inter-nacionalas, anot manęs, turi būti tokiu internacionalu, kuriame ne turi būti vietos netik pripažintiems ka-rėj, bet ir abelnei oportunis-tams (o tame skaitliuj ir nacionalistams).

Kolumbas savo kelionėse atrado Kubą, Haiti ir kitas saleles. Vienoje iš savo ke-lionių įsai pasiekė pietinės Amerikos krantų, betgi jojo koja nebuvo atsistojus ant tos dalies naujojo kontinen-to, kur šiandien randasi Suv. Valstijos.

Kolumbas mirė, būdamas tos nuomonės, kad įsai ne naują žemę atradęs, bet tik dalį Azijos kontinento. Kiti tos gadynės keliau-ninkai dabaigė Kolumbo darbą. Šiaurės Ameriką atrado John Cabot'as, vei-kęs vardu Anglijos kara-liaus. Ameriko Vespuči pir-masai aprašo naują šalį ir jo vardu lieka pavadinta naujoji šalis, būtent Ameri-ka. 1513 m. Vasco de Bal-boa pirmasai pereina per Panamos sąsiaurą ir pasie-kia Ramaus Vandenyno. 1520 m. garsus Portugalijos jūreivis Mohelanas pirmas apsuks pietų Ameriką ir pasiekia Azijos kontinentą, vadinasi pirmasis apvažiuo-ja aplink pasaulį.

Vienok, kalbant apie Ko-lumbą ir jo pasekėjus, tai yra kalbant apie Amerikos atradimą, reikia būtinai pasakyti, jog, veikiausia, dar daug anksčiau prieš Ko-lumbą šiaurinės Europos žulikai ir jūros narsuoliai normanai nesyk buvo aud-rų ir vėtrų užnešami Ameri-kon. Sakoma, kad 1001 me-tais Lifas, sūnus Norvegijos karaliaus Eriko, buvo pasie-

kęs Amerikos. Francijos ir Anglijos žuvininkai irgi, vei-kiausia, buvo buvę Labrado-ro ir New Foundlando pa-kraščiuose.

Dabar, kada mes bent kiek susipažinome su Ame-rikos atradimo istorija, mums reikia ištirti kokiuo smarkumu ir kokiais keliais buvo nauja šalis kolonizuo-jama. Ispanai ir portuga-lai atrėpė savo akį ir pie-tinę Amerikos dalį, o taip-pat i Antiliškas salas, kurių yra didžiausia Kuba. Ang-liai, olandai ir švedai įjeko-si sau naujų apsispyrenko-vietų tenais, kur dabar ran-dasi rytinės valstijos. Fran-cūzai gi pirmutinai prade-da apgyventi Kanadą.

Pirmutiniai kolonizacijos bandymai labai nesiseka. Padėkime, praėjus 50 metų nuo pirmutinio Kolumbo at-vykimo Amerikon, tose vie-tose, kur dabar yra Suv. Valstijos, neįsikuria nei vie-nos kolonijos. Daug buvo priežasčių, dėlė kurių nesi-sekė apgyvendinti naujoji, rodosi, taip turtinga šalis. Pirmutiniais kolonistams sunku buvo priprasti prie Amerikos klimato, bet, kas svarbiausia, pirmutiniais kolonistams nerūpėjo rim-tas darbas, nerūpėjo įsi-kūrti Amerikoje, kad pada-rinai esanti nauja šalis, įsai užsibaigs karė. Iš kitos pu-sės pamatiniai sutikdamas su Zimmerwaldo tarptauti-škos socialistų konferencijos manifesto išdėstymais ir siųsdamas linkėjimus tarp-tautiskai socialistiškai kon-ferencijai, kaip mėginimui atgaivinti socialistišką in-ternacionalą (trečią vieton antro), aš, vienok, nesutinku su taja puse, kad suauk-riant Zimmerwaldo konfe-renciją buvo imta omenin tik santikiai kaslink karės (nepripažinančių karę kon-ferencijai). Trečias inter-nacionalas, anot manęs, turi būti tokiu internacionalu, kuriame ne turi būti vietos netik pripažintiems ka-rėj, bet ir abelnei oportunis-tams (o tame skaitliuj ir nacionalistams).

Kolumbas savo kelionėse atrado Kubą, Haiti ir kitas saleles. Vienoje iš savo ke-lionių įsai pasiekė pietinės Amerikos krantų, betgi jojo koja nebuvo atsistojus ant tos dalies naujojo kontinen-to, kur šiandien randasi Suv. Valstijos.

Kolumbas mirė, būdamas tos nuomonės, kad įsai ne naują žemę atradęs, bet tik dalį Azijos kontinento. Kiti tos gadynės keliau-ninkai dabaigė Kolumbo darbą. Šiaurės Ameriką atrado John Cabot'as, vei-kęs vardu Anglijos kara-liaus. Ameriko Vespuči pir-masai aprašo naują šalį ir jo vardu lieka pavadinta naujoji šalis, būtent Ameri-ka. 1513 m. Vasco de Bal-boa pirmasai pereina per Panamos sąsiaurą ir pasie-kia Ramaus Vandenyno. 1520 m. garsus Portugalijos jūreivis Mohelanas pirmas apsuks pietų Ameriką ir pasiekia Azijos kontinentą, vadinasi pirmasis apvažiuo-ja aplink pasaulį.

Vienok, kalbant apie Ko-lumbą ir jo pasekėjus, tai yra kalbant apie Amerikos atradimą, reikia būtinai pasakyti, jog, veikiausia, dar daug anksčiau prieš Ko-lumbą šiaurinės Europos žulikai ir jūros narsuoliai normanai nesyk buvo aud-rų ir vėtrų užnešami Ameri-kon. Sakoma, kad 1001 me-tais Lifas, sūnus Norvegijos karaliaus Eriko, buvo pasie-

(Toliaus bus)

KAPITALISTAI STEIGIA SAVO PRIVATIŠKĄ MILICIJĄ.

"Illinois Manufacturers News", organas Illinois fabrikantų asociacijos, rašo, kad tos asociacijos narys Swift & Co., dalininkas gyvulių skerdyklų trusto, smaugiančio ūkininkus ir darbininkus, rūpnasi iš savo ištikimųjų darbininkų sutverti savo privatišką miliciją. Ta milicija bus apginkluota tikrais šautuvais ir turės ganėtinai amunicijos. Milicijos arsenalas, suprantama, bus Swift & Co. gyvulių skerdyklose. Milicionieriai bus lavinami visokio kareivių muštro, šaudymo, visko ko mokinama kareivius.

Kompanija skelbia, kad ta milicija ji steigia ir užlaikys tam, kad ant Suv. Valstijų užpuolus kokiai kitai šaliai, ji galėtų pasiūti ją prieš užpuolikus. Tai esanti dalis "preparedness" plano.

Tai yra skelbiamasis tikslas. Bet kiekvienas žino, kad nei vienoje šalyje pavieniai kapitalistai neužlaiko savo kariūnėnų "tėvynės apgynimui". Jei gresia koks pavojus, ginkluojasi visa šalis, ir tas daroma visos valstybės lėšomis. Ir koks gi gali būti tikslas kompanijoms užlaikyti savo kariūnėnų ir ant jos išmesti desėtkus ir net šimtus tūkstančių, kuomet tokia pat kariūnėnė užlaiko valstybę, ir kuri kapitalistui nieko nekainuoja.

Ir Swift'o komp. nėra jau tokia patriotiška, kad "tėvynės apgynimui" išmestų kelis šimtus tūkstančių dolerių. Jei ji būtų ištikrųjų patriotiška, tai pirmiausia ji rūpintųsi žmonių sveikata, nes tik sveiki žmonės tinka į kariūnėnų, kurios pareiga yra ginti "tėvynę" nuo išlaukinio priešo, rūpintųsi ir už pačių kareivių sveikatą, o ne nuodintų žmones ir kareivius savo netikusia mėsą. Juk Suv. Valstijose daugiausia žmonių susserga nuo netikusio maisto produktų. Jeigu Swift komp. būtų tokia patriotiška, ji rūpintųsi sumažinti skaičių nelaimingų atsitikimų dirbtuvėse, nes dabar Suv. Valstijų dirbtuvėse užmušama ir sužeidžiama kasmet daugiau žmonių, negu pirm buvusioje karšė. Ji stengtųsi labiau apsaugoti nuo nelaimingų atsitikimų nors savo darbininkus.

Bet ne šalies saugumas ir patriotizmas verčia Swift & Co. rūpintis įsigijimu savo savios milicijos ir ne prieš svetimos šalies prieša (kurio dar niekas nežino), ji steigia savo miliciją, bet prieš vidurini.

Swift & Co., kaip ir kitos gyvulių skerdyklos, labai mažai apmoka savo darbininkams, mažiau, negu kitos pramonės. Jos darbininkai gyvena kuoprasčiausiose namuose ir maitinasi kuoblogiausiai, tankiai ir alkani vaikščioja. Jie yra neorganizuoti ir tamsūs.

Bet dabar nuolat visur kiltanti streikai, nuolatiniai darbininkų laimėjimai, geresnis kitų pramoninių darbininkų apmokėjimas, ūdina ir Swift & Co. darbininkus. Jie irgi nepasigandė na savo menku uždarbiu ir pradeda apie tai garsiai kalbėti. Darbininkai gali būti valandą sustreikuoti. Mažas streikas Armour & Co. gyvulių skerdyklose jau prasidėjo. Bet kartais mažas liepsna pavirsta į gaisrą. Swift & Co., kaip ir kitose gyvulių skerdyklose, dirba kelio tūkstančių dar-

bininkų. Pakėlimas jiems algos reikštų milijonus naujų išlaidų, ant kelių milijonų trusto pelnas sumažėtų. Tad kodėl jiems nepabandyti praujuje paskandinti darbininkų streikas? Tas visgi atsietų daug pigiau, negu pakėlimas darbininkams algos. Taip sulaužyti darbininkų streiką skerdyklų baronams pasisekė keli metai atgal. Bet ne visuomet ant valstijos milicijos gali atsieti baronai. Čia viskas priklauso nuo gubernatoriaus, nuo mayoro ir viešosios opinijos. Pagaliau ir milicija su politika nevisuomet gali tinkamai atlikti savo "pareigas". Todėl tad ir reikia steigti savo privatišką miliciją, kuri būtų kas valanda pasirengusi ginti Swifto reikalus.

Iš patirimo kapitalistai žino, kad aršiausiais darbininkų priešais yra tarpe pačių darbininkų atsiradę priešgynos ir nenaudėliai. Pagaliau iš tų pačių darbininkų milicija įneša nesutikimus darbininkų tarpan.

Turėdama savo miliciją, kompanija gali skandinti kraujuje kiekvieną darbininkų pastangą iškovoti geresnes darbo sąlygas ir didesnę duonos kėsnį. Gyvulių skerdyklų trustas yra per daug galingas, kad jį veikimą drįstų kištis net federalė valdžia, nekaltant apie miestų ir valstijų valdžias. Juk federalė valdžia bijojo įsimaistyti ir į Rockefellerio viešpatiją—Colorado, kuomet Rockefellerio mušeikos skerdė ramius streikierius. Ir reikėjo ginkluoto streikierių sukilimo, kad privertus federalę valdžią pasiūsti ten savo kariūnėnų, kad nuginklavus streikierius ir miliciją—ir tai padaryta prisibijant, kad ginkluotas sukilimas neišsipletotų ir už Colorados ribų ir kad kitų miestų darbininkai nepradėtų ginkluotos kovai prieš savo išnaudotojus.

Tas pats laikraštis rašo, kad Swift & Co. bandymas įsteigti savo miliciją yra tik pradžia "patriotiško" judėjimo. Jeigu pasiseks Swiftui, tuosyk ir kitos didžiosios bendrovės steigis savo miliciją.

Abelnai, kapitalistai rengiasi prie kovos su darbininkais, ir žiaurios kovos. Plieno karaliai padovanojo New Yorko valstijai 40 apginkluotų automobilių. Jie sako, kad tai daroma "prisirengimo" tikslais, kad New Yorko valstija turėtų kuo atmušti įsiveržusį "priešą". Tie automobiliai yra apšarvuoti plieno šarvu, taip kad paprasta kulk per jį neperreis. Beto jis turi dvi judamas turėtes kulkosvaidžiams. Tokie automobiliai, kilus streikui, labai yra patogūs. Milicija gali berti kulkomis į visas puses, pati būdama pilnai apsaugota net ir tada, kada streikieriai sumanytų ginties ginklais. Beto automobiliai gali važiuoti į priekį, kaip ir atgal, taip kad nėra didelio pavojaus būti sumtu. Kuomet pasidaryt perkaršta prieky, jis nei neapsigriždamas gali pabėgti iš pavojingos vietos. Karė tokie automobiliai nelabai tinka—yra per lengvi ir mažai apšarvuoti—negalėtų išlaikyti nei didesnio kulkosvaidžio, ugnies, o tas reikšia, kad ne kareivis jie yra rengti.

Bet ką daro darbininkai, kad atremtų tą kapitalistų rengimąsi? Ar jie irgi ginkluojasi? Turbūt ne. Jie laukia, kada kapitalistai pil-

nai prisirengs ir dar labiau suspaus savo darbininkus, kuomet jų organizacijos bus sugriautos ir kiekvienas darbininkų streikas bus skandinamas kraujo upe.

Svarbiausiu darbininkų ginklu yra ekonominė ir politiška organizacija ir darbininkai turi organizuotis. Be organizacijos darbininkai yra silpnūs, tik per organizaciją jie įgyja spėką ir gali ja tinkamai naudotis.

Darbininkai, kovodami ekonomiška, neturi užmiršti ir politiškos kovos, kaip kovodami politiška, negali atsisądėti ekonominės kovos. Ir kuo greičiau darbininkai susiorganizuos, tuo lengviau bus laimėti pergalę, kuo ilgiau darbininkai bus išsisklaidę, tuo labiau duos progą geriau prisirengti kapitalistams ir atitolins laiką pergalės.

K. Vrs.

Kazyros ir kazyminkai.

Niekas taip neatsiliepia ant darbininkų ir niekas taip nesuardo šeimyniško gyvenimo, kaip kazyros. Bet tarpe Amerikoj gyvenančių lietuvių taip įsigyvenę kazyros, kad baisu net pamislyti. Vieni kazyruoja dėlto, kad savo gyvenime neturi kitokio tikslo ir užsiėmimo. Jie patys mato, kad kitokio išėjimo jau nėra, kaip tik kazyros. Ką uždirba prie sunkaus darbo, tą prageria ir prakazyruoja, o paskui neturi už ką nei maisto nusipirkti. Šiuos reikia priskaityti prie pirmos eilės kazyminkų.

Prie pirmųjų prisideda dar ir tie, kurie Europoj paliko savo moteris ir atvažiojo į Ameriką, kad daugiau pinigų uždirbtų ir paskui su pilnu kišenių pagrižęs namo ir pagerinus savo šeimynišką būvį. Bet išėjina atbulai: tuojaus susiduria su kazyminkais, pradeda su jais draugauti, trankytis po karčiamas ir, suprantama, pradeda mokintis to amato, kokių jo draugai užsiima. Išsyk žiūrisi, kaip draugai kazyruoja, paskui pradeda kazyruoti iš "drink-so" ir ant galo įsileidžia į pilną kazyriavimą, užmiršdamas apie tai, kad Europoj pasiliko pati, vaikai, kurie laukia nuo jo pinigų arba pačio sugrįžtant su pinigais.

Ir kas suardo gražų šeimynišką gyvenimą, kad ne kazyros? Kas suteikia darbininkų šeimynoms didžiausią skurdą ir nelaimę, kad ne kazyros? Kas sukelia labiausias peštynes tarpe vyro ir moters, ar ne kazyros? Tik pagalvokite apie tų moterų likimą, kurių vyrai kazyruoja. Kiek jos turi panęstį vargo ir skurdo, tai baisu ir pamislyti.

Prie trečios eilės kazyminkų reikia priskaityti jaunus vaikus, kurie, pasislėpę įvairiuose kampe, liuose, o kartais ir karčiamoj susimetę į būrelį, mėgdami pakazyruoti, pasiremdami tuo, kad jis turi tik vieną galvą ir jam daugiau niekas nerūpi. Taip manydami, jie labai apsirinka, nes savo jaunus dienas praleidžia prie kazyrų ir suteršia savo dorą vardą. Po tūlo laiko tie pasaulio žiedai, iš kurių visuomenė laukė naujų vaisių, pasijunta, kad tai pati visuomenė pradeda apie juos kalbėti, kaip apie nenaudėlius, pradeda nuo jų šalintis, kaip nuo piktadarių ir net prištaitais pradeda badyti ir šaukti: "Štai, žiūrėk, kazyminkas eina!"

Ir kodėl nuo jų, jauni-

kaičiai, pradeda visuomenė šalintis ir net su panieka žiūrėti? Kodėl jų tokį bjaurų vardą užstarnavot? Nejaugi tas jums patinka? Nejaugi jūs negalite mesti į šalį tas kazyras, užsiimti kuo nors naudingesniu, kad jį jus visuomenė žiūrėtų, kaip į savo narius, į savo žiedus, kurie suteiks jai vaisius? Meskite tą savo bjaurų darbą, pradėkite skaityti laikraščius, knygas, pradėkite draugauti su tais, kurie neužsiima kazyromis ir jįs įgysite dorą vardą, pakilsite iš to nupulimo, į kurį dabar esate įklimę.

Reikia pastebėti, kad dabar tuziną gerų knygų galima įgyti už labai pigią kainą. Perskaicius tas knygas, galima tapti doru žmogumi ir visuomenės akys pakilti ant augsto laipsnio.

Tik pagalvokite jįs, kurie užsiimate kazyromis, ar negeriau būtų, kad visuomenės akys turėtų dorą vardą? O jūs tą lengvai galite atsiekti. Apart to, kiek jūs visuomenei galėtum naudoti atnešti!

D. P. P.

MARGOS MINTIS APIE VISKĄ.

Aha, ot kur šuva pakasas! Balutis net \$150.00 duodas pasiuntimui į seimą 6 delegatų iš Chicagos. Mat, S. L. A. kasoj yra apie \$100,000.00, ir nepageidaujami Račkauskas su Strimaiciu, o Balučiui seile varva. Well, pittingurčiai, vadovaujant tokiems vyrams, kaip Varašius, Kondratavičius, Lekavičius ir D-rė Baltrušaitienė, pasistengs, kad ant kiekvieno balutinio delegato, bus dešimtis tikrų lietuvių ir S. L. A. bei progreso draugų.

Ar ne, pittingurčiai?

Anot "Darbininko", Bostono kardinolas O'Connell pasakęs: "Vyrai dabar karaliaujantieji Europoj, su pranta, kas tai yra religija". Męs neabejojame, kad jie "nesuprastų", nes tuomet neskerstų vieni kitų. Religija—yra paskatinimas ir priežastis karių, labiausiai katalikiškoji religija.

New Yorke buvo "preparedness" paroda. Demonstrantai reikalavo nuo valdžios, kad ji "prisirengtų". Demonstrantų tarpe buvo ir keli tūkstančiai moterų. Kad koks štukioras, joms bemašuojuant, būtų paleidę nors tuziną pelių, be abejonės, būtų pasirodžiusios, kad jos pačios "neprisirengusios". Aš persistatau sau, kaip jos klykia ir susiėmusios padalkas kuria į visas puses.

Sakoma, kad vieton Račkauskos "Balutis ir Co." perša Chmieliauską. Neklausykite! Chmieliauskas pertelėtas, sanžiningas ir neužtikrinai skandalistas. Ne Chmieliauskas, bet "brolis Širvydas" yra kandidatų prie tokio sosto.

He has a chinaman's chance!

Na ir kaip ten yra su mūsų Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugija? Gal ir ji apsirgo ta pačia liga, nuo kurios "Darbas" atidavė dūšią užmirščiai? Negirdėt nieko jau kelinta savaitė.

Fritz.

Pijus Krakaitis.

Salaužyta kedė.

Jonas Švilpukas, sėdėdamas ant krašto lovos apie septintą valandą ryte, sekma dienyje, iš nuobodumo ar gal iš nežinojimo ką veikti, be pasigailėjimo miklino rankų pirštus. Iš pradžių sukinejo kiekvieną atskirai su atsargumu; toliau, kuomet jau visi pirštai brakstelėjo pačeliui, ūmai juos supynė ir tie įspūdingai brakstelėjo. Lyg išsigandęs, Jonas apsidairė, pažvelgė dar užmiegotomis akimis į aną kraštą lovos, susiraukė ir apsikniaubė. Alena, kuri dar neseniai atsikėlė ir apleido aną kraštą lovos, jau trūcėsi virtuvėje. Per praviras duris girdėjosi tylus dainavimas jos nupyltos dainuokės: "Saulutė raudona, vakaras netoli..." Jonas nusišypsojo kasžin dėl ko, pataisė abi pagalvines, paskui pažiūrėjo per langą ir vėl atsisėdo ant krašto lovos. Jisai jautė, kad jam nesmagu, norisi valgyti, taip-pat reikėtų nusiprausti, bet užėjo kasžin kokis nesmagumas ir, bemašuojuamas, ar tuoj stoti ir eiti praustis, ar dar laukti, išnetyčių vėl sutraskeno pirštais. Tasai balsas suteikė Jonui progą atsimint netolimą praeitį. Apie penkioliką savaitę atgal Jonas suėjo Aleną krutančių paveikslų teatre. Žmonių baisybės. Pasitaike, kad tarpe juodviečių sėdėjo jaunas vaikinąs. Jonas, pagal savo originališką saprotavimą, net tapo ne užgandintas šiandienine tvarka; jeigu žmonės suprastų vertybę gyvenimo, jaunystę, mąstė sau Jonas, tuomet aš jam mandagiai paaiškinčiau, kad tu šičia esi kenksmingas ir įsiai, žinoma suprastų mane. Patėmijęs, kad kitą eilę pasidarė dvi tuščios kedės, Jonas nudžiugęs pažvelgė į Aleną. Jinai jau seniai to ir laukė. Jiedu ūmai pakilo ir atsisėdo į viršminėtą vietą. Ir šiandien, sėdėdamas lovoje, nebeatmena aiškiai visų smulkmenų...

Atsimena tik tai, kad viena kedžių (Alena ant jos sėdėjo) buvo sulūžusi. Bijodami, kad kedė visai nepagėstų, glaudėsi vienas prie kito. Kartas nuo karto sulūžusi kedė braskėjo, bet taip stebėtinai, panašiai, nelyginant, jo pirštai.

Praslinkus kelioms savaitėms, jau jiedu juokdamiesi vadindavo vienas antrą tėtę ir mamą! Bemašuojuamas Jonas taip balsiai nusijuokė, kad net Alena atsidarė duris ir su žingeidumu pažiūrėjo. Jisai nedrąsiai pakėlė akis: ji žiūri stačiai į jį ir taip maloniai šypsoi!

Nei iš šio, nei iš to Jonas staiga atsikėlė ir atsisėdo ant kedės. Ir koks jo nusistebejimas! Šita kedė taip-pat giržda. Alena kad ims juoktis ir taip jautriai... Jonas, primerkęs akis, trina keli. Alena paprastai tankiai ji sugėdina, bet jisai iš praktikos persitikiręs, jog Alena tuoj sėsis ant jo kelių ir, glostydamą jo retus, švelnius plaukus, žiūrės vieną akelę primerkus jam į akis ir nuolat kartos:

—Kodėl tu toks juokingas? Bijai?

—Jonas jau pradeda gyventi tuo momentu, kaip štai jam į galvą ateina mintis, jog jisai sėdi ant sulūžusios kedės. Tuomet mudu sutarėm apsigvesti, dabar gi vėl sulūžusi kedė; kas toliau?

Stasys, Jono jaunų dienų draugas dar iš Lietuvos, o taip-pat geras pažįstamas Alenos, ta patį rytą gerai susibarė su savo antrąja puse. Didelis skirtumas nuomonių buvo tarpe juodviečių. Pagal žmonių išsitirimą, jo moteriškė mylėjo Stasį be jokios taktikos: visokius gyvenimo nemalumus jinai visuomet stengdavosi nuversti ant savęs. Kuomet gi Stasys, iš mandagumo, stengdavosi kaltę prisiimti sau arba pradėdavo darodinėti, kad tą iššaukė negeistinos aplinkybės, tuomet ji per ašaras, apkabinus jo kaklą, sakydavo: "Ne, mano balandėli, netiesą kalbi, kam tau save prigaudinėti? Aš tikrai žinau, kad tai mano kaltė, mano neapsižiūrėjimas, mano, o ne keno kito!"

Pirmose dienos jo šeimyniško gyvenimo dar mėgindavo ją pertikrinti, bet kuomet matė, jog jo širdingiausi stengimaisi pasidalinti skausnu širdies netik kad nuolina perniek, bet da labiau ją sugraudina, mostelėjo ranka ant visko. Apart kitų nesmagumų, kuriuos pagimdė ta permaina, buvo ir tas, kad Stasys jau netikėjo daugiau į tą ideališką meilę, kurią jisai iš pat jaunystės auklėjo širdyje.

Šiandien Stasys atsikėlė dar tik tai pradant švisti. Nenorėdamas pabudinti savo moterį, su didžiausiu atsargumu išlipo iš lovos, susiėmė į glėbį rūbus, basas mėgino išeiti į kitą kambarį. Bet štai nelaimė: užsikabino kasžin kaip rankove viršutinį marškinį už vygės ir pabūdino Justinuką; tasai iškarto tik pasiraivė vygėje, bet kiek palaukęs, pradėjo visa gerklę rekti. Ji tuoj šoko viennarškinė iš lovos, pasiguldė Justinuką šale savęs ir galų-gale tasai vėl užmigo.

Bepusryčiaujant, ji vėl jam kalba: "Na

dabar, Staseli, tai kaip sau nenori, bet čia tai aišku, kaip ant delno, mano kaltė. Man reikėjo, kaip ir visada, atsikelti pirmiau tavęs ir nuprausti Justinuką", ir tuojaus pradėjo darodinėti visokius faktus... Stasys da vis tylėjo, skubiai valgė... Antgalo neiškentė, trenkė duris ir tik už kelių gatvių, šluostydamas prakaitą nuo įkaitusio veido, pratarė: "Ot tau ir moteriškė, ot tau ir meilė. Negali nei namie ramumą gauti. Kur bus dingta. O, atsiminiau. Seniai buvau pas Joną".

Laikydamas rankoje tikieta, už kokių 3 minučių jau stovėjo gatvekaryje.

—O, sveikas gyvas, Staseli, kas gi tave taip anksti atnešė,—linksmi sveikino Alena:—taip retai pas mus atsilankai.

Stasys, vieton ką rimtą pasakyti, žengdamas per duris, nei iš šio, nei iš to, išsitarė:

—Labai, labai malonu.

Alena nusijuokė ir sako:

—Eik, meldžiamasis, į aną kambariuką, ten rasi Joną; jisai, žinotum, šiandien toks užsimąstęs, vis kokius, turbūt, dangiškus migdolus mato.

Jonas gi tuom kartu vis sėdėjo ant sulūžusios kedės ir mąstė sau: "Vai tu, išdykėle, aš tau atlyginsiu už tai, palauk!" Pradėjo jau plenuoti, kokių būdu jisai galėtų jai atkeršyti, bet taip, kad galų-gale būtų tik juokai. Jonas nei neišgirdo, kaip į tą kambarį įėjo Stasys. Pamatęs jį, lyg nustebo:

—Ot, netikėtai, sveikutis, seniai matytas, kas naujo? Ar vis dirbate?

—Taip, dirbame, pas mus darbas eina gerai, o pas jus?

—Buvo atleidę pereitą savaitę ant trijų dienų, bet dabar ir vėl gerai. Ima naujų darbininkų. Dėlko neatėjo tavo moteris kartu?

Stasys nieko neatsakė, tik pratarė: "Apsirengk, po šimts pyptkių!" ir sugrįžo į virtuvę.

Jonas irgi tuoj atėjo paskui jį. Stasys godžiai gėrė antrą stiklą vandens. Alena atėjo iš lauko ir linksmi suko:

—Oho, Stasys net vandenį nemnioja! O ką tas reikšia? Gal linksma dieną apturėjot? Ar nesarmata anksti rytą gerti? Palaukit, aš tuoj pagaminsiu pusryčius. Jonai, gal dar turi... Ir pažvelgus į Stasį, pratarė:—Tikiu, nebus pro šalį po vieną išsimesti.

Jonas jau spėjo pamiršti apie tai, jog reikia kuomi nors Alenai atkeršyti. Jinai išvėrė keliatą kiaušinių, iššutino pieno. Stasys net atsiduso betėmydamas, kaip ten viskas jai vikriai vyksta: kur ką paais, ar padės, tai atrodo, kad taip ir turėjo būti, o ne kitaip. Alena, atsidama, kad jiedu tyliai sėdi ir tēmyja ją, atsigrižus į Stasį, paklausė:

—Gal nori bananų su pienu? Aš žinau, kad tu, būdamas mažesniu, pašėlusiai jas mylėjai!

Stasys net suplojo delnais iš džiaugsmo, bet ne dėlei to, kad būtų norėjęs bananų, bet dėlei to, kad Alena taip uikiai pasakė: mažesniu, kodėl ne jaunesniu? Jonas atydziai tēmijo Stasį.

—Jonai, ar pamiršai, ką sakei?

—Tas tuoj pašoko nuo kedės. Rado nors nedaug, bet karčiosios su pipirais.

—Ot ir pusryčiai gatavi, galime valgyti.

—Ar labai nori? Jeigu nelabai, tad eik pasivaikščioti, o mudu su Staseliu pauiliavosim.

—O tu, išdykėle, išdykėle, — pamastė sau Stasys ir pasikasė po pažastimi. Alena tai patēmijo:

—Ar tai patsai save kuteni? Man irgi kuomet liūdna pasidaro, tai pati save kutenu, tuomet vis linksniau.

—Jonas priejo arčiau prie Alenos ir kažką pasakė į ausį; pastaroji linktelėjo galva...

—Bet tuoj sugrįžk.

—O kur jisai eina?

—Regis bus neprošalį bonkutę ala, aš tuoj sugrįžsiu,—pasakęs tuos žodžius, išėjo per duris.

—Na, tai kaip tau, Staseli, einasi, ar labai judu mylit vienas antrą?

Klausimas, ar gali egzistuoti šeimynoje meilė tarp vyro ir moteriškės? Jeigu jinai yra tokia karšta pas vieną, tai kodėl negalima, kad abudu kartu tyrų įsimylėtų?

Stasiui ūmai kilo gana opus klausimas: aš jį myliu ir vardan meilės nemirtingumo apsigėdžiau. Kad ji mane myli, tai nėra abejonės, bet kodėl tarp mūs nėra sutikimo, atvirumo? Stasys matė aiškiai, kad tai nėra judviečių gyvenime, ir jeigu tasai juodas taškelis pranyktų, tuomet kartaus liūdėsio gyvenimas, taptų malonių, širdį žadinančių ir tuomet pilnai galėtum jaustis, kad tu gyveni vien dėl jos, o ji vien dėl tavęs. Seniai jau Stasys stengėsi išrūsti tą klausimą. Jau antri metai jiedu vedė. Apsigėdė iš meilės greitai. Bet ar ta jį meilė buvo ne (Toliau bus).

Edgar Poe.

Šulinys ir Švituoklė.

(Pasakojimas iš inkvizicijos laikų).
Vertė J. Stropus.

(Tąsa).

Čiumi. Man norėjosi įsimeigti peilį į koki nors plyšelį akmenyje, kad užžymėti vietą. Kliūtis buvo, suprantama, menka; bet mano suirusiam padėjime ji man išrodė nepergalima. Aš nuplėšiau dalį savo plosčiaus padelkos ir ištiesiau jį ant grindų, pridėjęs vieną galą prie sienos. Eidamas apgraiomis aplink savo kalėjimą, aš turėjau ateiti prie to skudurio. Taip bent aš maniau; bet aš neapsvarsčiau savo kalėjimo didumą ir savo silpnumą. Grindis buvo drėgnos ir slidžios. Aš ėjau keliatą minūtų svyrudamas, galop suklupau ir parpuoliau. Baisus pailsimas privertė mane gulėti ir neužilgo aš užmigau.

Pabudęs ir ištiesęs ranką, aš radau šale savęs duoną ir puodelį su vandeniu. Iš silpnumo aš net negalėjau apmąstyti, kaip jie čia atsirado ir godžiai atsigrėjau ir pavalgiau. Biskį palaikęs aš vėl pradėjau kelionę aplink kambarį ir su dideliu vargu dasigavau prie patiestos skriautes. Kuomet aš parpuoliau, pas mane jau buvo prisikaityta penkiasdešimt du žingsnių, o pasukau aš suskaičiau dar keturesdešimt aštuonis žingsnius, kol priėjau prie skiautės. Reikšia, viso labo buvo šimtas žingsnių; ir skaitant, jog iš dviejų žingsnių buvo vienas jadas, aš spėjau, jog aplink kambarį pasieniu buvo penkiasdešimt jardų. Praeidamas pasitikau sienose keliatą kampų ir todėl negalėjau atspėti sklopo formos; aš buvau užtikrintas, jog tai sklopas.

Visais tais atradimais aš ne labai interesavau ir, suprantama, nedėjau ant jų jokios vilties; bet klaukus žingeidumas vertė mane tęsti juos tolyn. Palikęs sieną, aš pasiryžau pereiti plotą skersai. Iš pradžių aš ėjau labai atsargiai, kadangi grindis, nežinūrint ant jų kietumo, buvo išdavinčiai slidžios. Bet galop aš pradėjau eiti drąsiau, stengdamasis neįskrypti iš tiesios linijos. Praėjęs dešimtį, dvyliką žingsnių, aš įsipainiojau kojomis į kabojusį padelkos kraštą. Užmynęs ant jo, aš parpuoliau kniūpsčia.

Susimaisęs puolimu, aš išsikyko nepatėmijau vienos šviesios apšviesto, kuri paskui, keliatą minutų pragulėjęs, pritraukė mano atydą. Ta aplinkybė buvo tame, jog savo palūpiu aš siekiau grindis, o lūpos ir viršutinio veido dalis, nors buvo žemiaus, nieko nesiekė. Tuo pat laiku man pasirodė, jog mano kaktą pasinėrė kažkokiam drėgnume, o šnervės įtraukė senų grybų kvapą. Aš ištiesiau ranką ir sudrebėjau, patyres, jog parpuoliau ant apskrito šulinio krašto, kurio didumą aš kol kas negalėjau išmėruoti. Čiupinėdamas šulinio kraštą, aš atlapau šmolę kalkių ir numėčiau jį gilumon. Keliatą sekundų aš klausiausi jo kritimo; krisdamas jis užsigandau į šulinio sienas ir, galop, kurčiai pasinėrė į vandenį, sukeldamas garsius atbalsius. Toje pat minutėje ant mano galvos pasigirdo atsidariusių ir tuoj vėl užsidariusių durų garsas, ir silpna šviesa, kuri ant mirksinio pakeitė tamsybę, tuojau vėl dingo.

Aš aiškiau mačiau paskirtą man likimą ir džiaugiausi, jog menkutis atsitikimas mane išgelbėjo. Dar vienas žingsnis — ir pasaulis nebūtų manęs daugiau matęs. Ir tai mirtis, nuo kurios aš į laiką išsigelbėjau, turėjo tą patį būdą, kurį aš skaitydavau pasakišku ir beprasmiu pasakose apie inkviziciją. Mirtinga inkvizicijos terionija neturėjo kitokio pasirinkimo, kaip mirtis baisingose fiziškose kančiose arba mirtis išgastose protiškosiose kančiose. Aš buvau neteistas ant antrosios rūšies mirties. Mano nervai taip buvo ilgų kentėjimų suardyti, jog aš drebėjau nuo savo paties balso ir iš visų atžvilgių tapau geriausiu subjektu tos rūšies kankinimui, kuris manęs laukė.

Visu kūnu drebėdamas, aš apėtūpomis dasigavau prie sienos, pasiryžęs geriaus leisti užmušti save ten, negu patirti visas baisenybes puolimo į šulinį, —baisenybes, kurias tamsa dar labiau padidino. Būdamas kitokiam dvasios padėjime, aš būčiau antsyk savo kančias užbaigęs puolimu į tą prapultį, bet dabar aš buvau bailiu iš bailių. Apart to, aš negalėjau užmiršti to, ką buvau apie tokius šulinius skaitęs ir to, jog greitas gyvenimo užbaigimas neturėjo inkvizicijos plenuose vietos.

Mano smegenis buvo tokiame įtemptame stovy, jog aš per keliatą valandų neužmigau, bet paskui vėl užmigau. Pabudęs, aš, kaip ir pirmą kartą, radau šale savęs duoną ir puodelį su vandeniu. Mane sloino bausis troškinimas ir aš antsyk išgėriau visą vandenį. Turbūt, į vandenį buvau kas nors primaišyta, kadangi nespėjau išgerti kaip tuojau užmigau. Užmigau sunkiu miegu,—miegu panašiu į mirtį. Kaip il-

gai jis tęsėsi, nežinau, bet kuomet aš atvėriau akis, daiktai aplink mane buvo matomi. Pasidėkavojant kažkokiai keistai pilkai šviesai, kurios atsiradimo aš negalėjau suprasti, aš įžiūrėjau savo kalėjimo didumą ir išvaizdą.

Jo didume aš labai sukludau. Aplinkui, pasieniu, negalėjo būti daugiau dvidešimties penkių jardų. Tas atradimas ant kelių minučių baisiai mane sujudo, bet visai bereikalingai sujudo. Kokią vertę galėjo turėti mano kalėjimo didumas tose baisiose aplinkybėse, kuriose aš buvau? Betgi, aš baisiai interesavaušiais tais menkiesiems ir stengiausi sau išaiškinti, kokių būdu aš galėjau apsiriki didume? Galop teisybė, kaip žaibas mane apšvietė. Pirmu sykiu aš suskaičiau penkiasdešimt du žingsnių, kol neparpuoliau; tuomet aš buvau, turbūt, per porą žingsnių nuo pamestos skiautės; reikšia, beveik apėjau sklopą aplinkui. Tuomet aš užmigau, ir pabudęs, turbūt, sugrįžau atgal, ir tuomi padidinau plotą dešimčiai. Nerviskumas man neleido pateninti, jog aš pradėjau mišravimą, turėdamas sieną kairėje pusėje, o pa- baigiau, turėdamas ją dešinėje.

Be to, aš apsirikiu ir kaslin sienų formos. Apčiupinėdamas sau kelią, aš radau daug kampų ir iš to padariau išvedimą apie didelį jų kampumą; taip baisiai veikia visuotina tamsa ant žmogaus, kaktą padusio iš letargijos arba iš miego! Tie kampai buvo greičiaus kokiais nors išsikišimais ar duobėmis įvairiam nuo viena kitos atstume. Abeliau kalėjimo forma buvo keturkampė. Tas, ką aš iš pradžių palaikiau akmeniu, buvo geležis ar koks tai kitas metalas, didelio blankose, kurių sudūrimai vienos su kita ir darė duobes ir nelygumus. Visas tos metalinės kameros paviršius buvo išmargintas netikusiais paveikslais įvairių bjaurių ir baisių emblemų, kurias sutvėrė vienuolių neiktikėjimai apie užgrabinį gyvenimą. Ant visų sienų matėsi baisingos išvaizdos, velnių paveikslai, skeletai ir visoki kitoki, dar baisesni, paveikslai. Aš patėmijau, jog paveikslų linijos dar gana gerai užsiliko, bet dažai jau nublūkę ir nusilupę, turbūt nuo drėgnumo. Čia aš patėmijau, jog grindis buvo akmeninės. Vidury buvo apskritas šulinys, nuo kurio atvėrę nasrų aš išlikau; bet kameroje buvo tik vienas šulinys.

Tą viską aš mačiau neišskiai ir ne be pastangu, kadangi mano fiziškas padėjimas man miegant baisiai persimainė. Aš dabar gulėjau augštiekanis ištiesias ant kažkokio žemo medinio suolo. Prie jo aš buvau drūčiai prižiūstas ilgu siauru kaspinu, panašiu į diržą. Mano šnariu ir visos mano kūnas buvo kelis sykius apvynioti tuo kaspinu, išimant galvą ir kairiąją ranką; bet ir liuosa ranka aš labai vargingai tegalėjau pasiekti edesį, kuris buvo pastatytas ant grindų moliniame inde. Aš su išgąsčiu patėmijau, jog puodelis buvo išneštas. Aš sakau su išgąsčiu, todėl, kad mane baisiai kankino troškinimas. Man rodėsi, jog mano budelių plenuose buvo dar labiau tas troškinys padidinti, kadangi padėta inde mėsa buvo baisiai sūri.

Aš pakėliau akis ir pradėjau apžiūrėti savo kalėjimo lubas. Iki jų buvo kokios trisdešimt ar keturiasdešimt pėdų augščio ir savo išdarbiu jos niekuo nesiskyrė nuo sienų. Vienoj lubų vietoj mano atydą pritraukė gana keistas pietinis. Tenai buvo nupiešta paveikslas laiko, kaip jį paprastai piešia, su tuo tik skirtumu, jog vietoj smiltinio laikrodžio jis laikė kokį tai daiktą, kurį aš iš pirmo pamatymo paskaičiau už švituoklę, kokios būna prie senoviškų laikrodžių. Tos mašinos išvaizdoje buvo kas tokio, kas vertė mane atžydiu ant jos pažvelgti. Kuomet aš, pakėlęs akis, —nes ji buvo kaip sykis ties manimi, ją žiūrėjau, man pasirodė, jog ji juda. Po minutės aš tame persitikrinu. Švituoklės supimasi buvo labai trumpas ir suprantama labai greitas. Aš per keliatą minutę ją tėjau ne be to tūlos nuožiuos ir labiausiai nuostaba. Pailsęs, galop, nuo greito judėjimo tėjimų, aš nukreipiau akis ant kitų savo celėje daiktų.

Langvas garsas pritraukė mano atydą ir, pažvelgęs ant grindų, aš pamaciau bėginant dideliausias žiurkes. Jos ėjo iš šulinio, kurį aš mačiau dešinėje šaly. Man žiūrint, jos visa krūva skubiai ir godžiai lipo iš šulinio, mėšos kvapo viliojamos. Man su dideliu vargu pasisekė jas nuvyti.

Praėjo, turbūt, pusvalandis, o gal ir visa valanda, nes tikrai žinoti laiką aš negalėjau, kol aš vėl pakėliau akis. Tas, ką aš pamaciau, mane ir surūpino ir nustebino. Švituoklės svyravimo kelias padidėjo iki jardo; greitumas gi, suprantama sumažėjo. Bet surūpino mane, labiausia ir tas, kad ji žymiai nusileido. Čia aš patėmijau, —nereikia ir sakyti, su kokia pasibaisėjimu, —jog žemutinis jos galas susidėjo iš blizgančių plieninių asmenų, apie pėdą didumo nuo vieno galo iki kito; švituoklės kampai (Toliaus bus).

MOTERIMS NAUJIENOS.

MOTERŲ KONVENCIJA.

24 d. gegužės New York'e prasidėjo 13 konvencija Moterų Federacijos. Iš visų kraštų suvažiuojo apie 15,000 moterų. Tarpe suvažiuosiu delegacijų nesimato darbininkių—vis tai aristokratės, pasipuošusios, pasi-pūtusios, pasidabinusios ir brangiais kvėpalais apsilaisčiusios. Tarpe daugybės moterų delegacijų, randasi vienas vyras delegatas, tai p. Smith. Jis stačiai dingsta į jūrą dailiosios lyties.

Su turtuolėm delegatėm atvažiuo ir jų vyrai. Suprantama, jiems nerūpi ta konvencija, bet jie nori New York'e papuotauti, tai ir viskas. Kada moteris turi savo privatiškų pasikalbėjimų, privatiškų pasitarimų, tai į juos vyrų neįsileidžia. Jų vyrai randasi viešbučiuose ir kada moteris užbaigia savo darbą, tuomet su jomis važinėja po tetrus ir kitokias pasilinksminimo vietas.

Puikiausias New York'e viešbutis Astor kime prikimstas moterimis. Dauguma delegacijų netiek rūpinasi savo reikalais, kiek nori pasirodyti visuomenei.

Moterų Federaciją randasi apie pusę milijono narių, nes prie jos priklauso daugybė moterų draugysčių ir klubų. Tikslas Federacijos—agitacija išgavimui lygių su vyrais teisių ir abelai pagerinimas moterų būvio.

Atidarius pirmą posėdį, pirmininkė pasakė pasveikinimą prakalbą. Paskui kalbėjo New York'o valstijos gubernatorius Whitman. Jis savo kalboje nurodė, kad dabartinės gandytės moteris negali būti paverptos ir senosios tradicijos, kurių vyrai vis dar prisilaiko, turi būti panaikintos.

Paskui kalbėjo daugybė įžymiesnių miesto valdininkų ir visi sveikino moterų konvenciją. Gal ir daug naudingų nuveiks ši moterų konvencija, bet aš abejoju, kad ten bus nors puse burnos užsiminta apie moteris darbininkes. Jos sako, kad svarstys, kaip pagerinus abelą moterų būvį, bet vargiai tie jų pagerinimai palies moterų darbininkių būvį. Vargiai bus užsiminta, kad moterims, dirbančioms dirbtuvėse, reikia sutrumpinti darbo valandos ir pakelti užmokestį, kad ateity jos pusbdžiai negyventų. Toj konvencijoj delegatės atstovaujė ne darbininkių klesą, bet kapitalistų. O kas kapitalistų klesą atstovauja, tas apie darbininkų klesą niekad neužsimena.

Darbininkės moteris privalo organizuotis, sutverti savo Federaciją ir šaukti savo konvencijas. Tik tuomet bus svarstoma, kaip pagerinus vargingą darbininkų gyvenimą, kuomet iš visų kraštų suvažiuos darbininkių atstovai. Aš.

L.M.P.S.A. REIKALUOSE.

Inešimas referendumui.

10 d. gegužės buvo susirinkimas Lietuvių Moterų Progresyviško Susivienijimo 11 kuopos ir tame susirinkime tapo pakeltas klausimas kaslink reikalingumo mūsų Susivienijimui daugiau agitacijos. Dabar yra daugybė tokių vietų, kur lietuviai randasi net po kelis tūkstančius ir tarpe jų nemažai moterų, o mūsų Susivienijimo kuopų nėra, nors tose vietose galima būtų

lengvai sutverti.

Taipgi yra tokių vietų, kur kuopos randasi, bet jos labai silpnai gyvuoja. Ap-svarsčius visapusiškai tą klausimą, paaiškėjo, kad reikalinga agitacija. Jeigu būtų varoma smarkesnė agitacija, tuomet turėtume daugiau kuopų ir daugiau narių. O turint daugiau narių, turėsime daugiau kapitalo ir galėsime daugiau nuveikti.

Todėl 11 kuopa ineša referendumui: I. kad ateinančių rudenį būtų surengtas Lietuvių Moterų Progresyviško Susivienijimo maršutas tuo tikslu, kad kur nėra Susivienijimo kuopų, stengtis sutverti, o kur randasi sustvėrę, bet silpnai gyvuoja, tai sustiprinti jas.

II. Kad būtų kalbėtojų išlaidos apmokamos iš Centro izdo, t. y. už keliones ir dieną; kitas išlaidas kuopos pačios turi apsimokėti, tai yra už salę, plakatus ir t. t.

a) Kur kuopos gyvuoja, tai visas išlaidas turi apsimokėti pačios, išskiriant kelionę.

III. Kalbėtojų kvieisti moterį, nes moteriai daugiau simpatizuoja publika. Jei moterį negautume, tai tada vyra.

IV. Kur nėra L. M. P. S. A. kuopos, kad centro sekretorė kreiptųsi prie L. S. S. sekretoriaus to miesto dėl susijonimo, ar galima tam mieste surengtį prakalbą ir sutvert kuopą.

L. M. P. S. A. 11 kuopos Komitetas:

Prezidentė T. Čepulūtė.
Tur. sekr. Ks. Baltrūnytė.
Išdinkinė F. Sirutienė.
Prot. sekr. N. Stilsonienė.

Jei šį inešimą bėgyje 45 dienų parems bent viena kuopa, tuomet patasi inešimas bus leidžiamas referendumui nubalsuot. Visus pataisymus ar pareimus siųskite centro sekretorei.

L. M. P. S. A. centro sekr.
K. Petrikienė.
327-29 Pearl St., B'klyn, N.Y.

NAUJA L. M. P. S. A. KUOPA.

19 kuopa susitvėrė Donora, Pa. Minėtos kuopos draugės žada daug darbuotis tarpe vietos moterų, ir, be abejo, jos turės gerą pasisekimą, nes Donoroje, rodos, randasi daug susipratusių moterų, kurios stos prie didesnio darbo.

Vietos moteris, norėdamos susijoniti, kada kuopa laiko susirinkimus, kreipkitės sekanti adresu: Miss L. Arzuolaitienė, Box 694, Donora, Pa.

Centro Sekr.

K. Petrikienė.

PRANEŠIMAS.

1 d. birželio, Tautiškam Name, 101—3 Grand St., bus susirinkimas Lietuvių Moterų Progresyviško Susivienijimo 1 kuopos. Pradžią lygiai 8 val. vakare.

Visos narės malonėkite pribūti, nes turime daug svarbių reikalų.

Sekr. A. V. Klimūtė.

NAUJOS POROS.

Dorrisville, Ill. — 26 d. balandžio apsigėdė drg. Aližs Raugelis su Marijona Barkaučiūte. Slūbą ėmė civiliška pas teisėją. Mat, abu laisvų pažiūrų, tai ir apsigėdė be bažnytinio ceremonijų. Vestuvės taipgi buvo be jokių triukšmų, nebuvė svaiginančių gėrymų.

A. Raugelis yra L. S. S. 187 kuopos narys. Jo sužie-

dotinė atvažiuo iš Baltimorės. Reikia pažymėti, kad Raugelis per "Keleivį" pajieškojo merginos apsigėdimui ir į jiedu iš pajieškojimo susipažino.

Tai dar pirmos tokios vestuvės mūsų mieste, kad būtų apsieita be bažnytinio ceremonijų ir be svaiginančių gėrymų. Kada būna katalikų vestuvės ir bažnyčioj slūbą ima, tai per vestuves po 100 bačkučių alaus ir po kelias dešimtis galionų degtinės ištuština. O kiek riksma ir net peštynių būna, tai jau sunku ir apsktyti ir aprašyti.

Patartina jaunimui imti pavyzdį nuo drg. Raugelio ir draugės Barkaučiūtes.

Linkėtina jaunavedžiams laimingo šeimyniško gyvenimo.

Sventakupris.

Rochester, N. Y. — Gegužės 6 d. apsigėdė Antanas Arlauskas su Monika Giedraiciūte. Slūbą ėmė civiliška. Reikia pažymėti, kad jaunavedžiai abu darbininkai ant visuomeniškos dirvos. L. Giedraiciūte priguli prie L. S. S. 7-tos kuopos ir yra daug veikus dėl kuopos.

A. Arlauskas, nors prie L. S. S. 7-tos kuopos nepriguli, bet dėl kuopos yra labai daug pasidarbavęs, ypač prie lošimo visų didesniųjų kuopos veiklų. Kad jis dėl kuopos niekada neatsisako pasidarbuoti, tai liūdią ir tas, kada vestuvės jų buvo subotų, o nedėlioji jis jau sulosė monologą "Kalnys" ant kuopos prakalbų. Linkiu ir ant toliaus jaunavedžiams darbuotis ant visuomeniškos dirvos.

Visur Eesantis.

WAUKEGAN, ILL.

Pranešimas Lietuviams.

Liet. Sūnų ir Dukterų draugystė rengia tarptautiską KONCERTĄ, kuris atsisbus Nedėlioje, 4 d. birželio (June), 1916 m., Liuvosybs svetainė, 801 — 8th St., ant antrų lubų. Pradžią 6 val. po pietų. Įžanga 25 c. ypatai. Tai bus puikiais koncertas, kokio šiame mieste da nebuvo. Dailaus 6 chorai ir Balalajėna orchestra ir kitokios rūšies muzika. Bus proga iš-

LAISVĖS

Knygos.

MOTERŲ PADEJIMAS EVANGELIJOS IR APSTALŲ RAŠTUOSE. Parašė Z. Aukštaitis. Ši knygelė išaiškina, kokios moterų padėjimas buvo gilioj senovėj ir kaip link moterų atsimėdavo Kristaus apstatai ir pats Kristus, kurio mokslą skelbia dabartinė mūs dvasiška. Ypač patartina ją perskaityti moterims. Kaina 20c.

SOCIALIZMAS — KUOMI JIS YRA IR KĄ JI ĮKENT? Parašė O. Ameringer, sulietuvino Europietis. Ši knygelė patartina perskaityti kiekvienam darbininkui — ir tam, kuris tiki socializma ir tam, kuris netiki. Kiekvienas socialistas, perskaitys šią knygelę, galės lengvai atremti savo priešus. Kiekvienas gi resocialistas šią knygelę pertikrins, kad socializmas — tai ne svajonė ir kad tik per socializma darbininkai galės atsiek laimę. Gelstina, kad šią knygelę rastų kiekvienam lietuvių knygynėlyje. Kaina tik 10c.

LAISKAI PASMERKTUJ MIRTIN IR SLISSBURGO BASTILIA. Parašė V. Paukštys. Jelti. Dar kas nežino tu balse-

nybių, kurios dedasi Rusijos kalėjimuose, jei dar kas negirdėjo, kiek laisvės kovotojų žuvo ant caro kartvijo — tad perskaityk šią knygelę. Čia jūs rasit, su koku žvėriškumu caro budeliai kankina nekaltus žmones ir su koku drąsumu mūsų draugai eina ant mirties. Kaina 10c.

GRUVENŠTOSE. Parašė K. Jasiukaitis. Tai yra labai smagi apyskaitė, kuri atvaidina liūdną likimą Lietuvos tarnaitės. Vos pražydusios pradedanti protauti, turi žlugti gyvenimo purvyne. Kas myli skaityti gražias apyskaites, lai perskaito ir šią knygelę. Kaina tik 10c.

GYVAS GRABE. Parašė Senas Vincas. Tai vienas iš geriausių nusisekusių Seno Vincas Vaizdelio. Medžiaga imta iš Skotijos lietuvių gyvenimo. Kiekvienas, perskaitys šią knygelę, pamatys, kokioj tamsybėje, kokioj ligoj nežinėję gyvena mūsų broliai. Juokio šioje knygelėje iki ausų. Kas nori valandą laiko smagiai praleisti, lai užsisako ją. Kaina 10c.

LEKCIJOS APIE ATSKYRIMO ŽENKLUS. Parašė A. Montvilas. Tai yra parankiausias vadovėlis išimokiminiui teisingai statyti ženklius rašte. Daug lietuvių moka rašyti, bet labai mažai yra tokių, kurie moka teisingai vartoti atskirimo ženklus savo rašte. O nemokėjimas vartoti atskirimo ženklų, padaro raštą be vertės, beveik nesuprantamą kitan žmogui. Ypač šią knygelę patartina įgyti kiekvienam laikraščio korespondentui. Kaina tik 10c.

Zenbyba ir žmogaus gyvenimo eilės. Kaina 15c.

Paslaipia. Kaina 15c.

Gyvenimo Bana. Kaina 15c.

Revolucijos Atbalsiai. Kaina 15c.

Kontrobandininkai. Kaina 15c.

Išvogimas iš Paviako 10 kalinių. Kaina 15c.

Vilneliai. Kaina 15c.

Rutvilis, žemaitijos murgelė. Kaina 15c.

Iš dvasiškų tėvelių gyvenimo. Kaina 15c.

Šeimynos istorija. Kaina 15c.

Socialdemokratų Mokslo Pamatai. Kaina 15c.

Prasikaltimai ir Prasikaltimai. Kaina 15c.

Stjepanaitis Raštai, kaina \$1.00.

persiduoda už 75c.

Darbas, kaina 75c.

Raudonas Juokas, kaina 75c.

Moteris ir Meilė. Kaina 75c.

Galutinis Klusos Koros Tikslas. Kaina 75c.

Moralybės išvystymas. Kaina 75c.

Draugijos ir organizmų evoliucija. Kaina 75c.

Nuosavybės išvystymas. Kaina 75c.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

Reikalavimai knygų adreutik.

etuvos pa- bėgėliai.

(Tas).

- 181) Ant. Barkauskas, — Suv. gub., Moskva, Zoloto-rožskaja 20.
- 182) Marta Barškevič, — Kauno gub., Tver, Sjezinskaja ul., d. Lebedeva.
- 183) Magdalena Baulis, — Suv. gub., Charkov gub., Balašovsk. vokz., bar. 5.
- 184) Antanas Bodius, — Kaun. gub., Novgorod, T.K. 185) Adomas Bajoras, — Viln. gub., Moskva, B. Gruzinskaja 76.
- 186) Kazimieras Bražūnas, — Kauno gub., Moskva, 1 Mesčanskaja, Protopopovskij per. 62.
- 187) Ona Braza, — Kau-no gub., S. Pachatnyj Ugol, Tambovskago uj. gub., Kom. bež.
- 188) And. Brazaitis, — Suv. gub., Moskva, St.Chim-ki, d. Ivanova.
- 189) Vincas Brazaitis, — Suv. gub., Voronež, Spr. B. 190) Juozas Brazaitis, — Suv. gub., Moskva, Kommis-sariatsk. nab., d. kn.Sachov-skoj.
- 191) Marijona Brazas, — Kauno gub., Moskva, Izmai-lovskij park, Pol. Kom.
- 192) Mikolas Brazevičius, — Viln. gub., Riazšk, Riaz-gub., T. K.
- 193) Antanas Brazis, — Kauno gub., Moskva, Spas-skaja zast., Soroko-Sviats-kaja, d. Karazimova.
- 194) Magdalena Brazis, — Suv. gub., Voronež, Spr. B. 195) Jonas Brazauskas, — Kauno gub., Moskva, Dolgo-rukovskaja ul., 21, Andre-jevsk. park.
- 196) Stanislovas Brazas, su šeima, — Kauno gub., Moskva, B. Presnaja, 21, 16.
- 197) Kazimieras Brie-dzius, — Suv. gub., Moskva, Briusovskij per., 147.
- 198) Mikolas Brinkevičius, — Suv. gub., Moskva, St. Chimki, d. Dubiaga.
- 199) Martynas Broževi-čius, — Kauno gub., Char-kov, Balašov. vokz. Registr. Biuro.
- 200) Juozas Brožulevi-čius, — Vilniaus gub., Tam-bov, 3 ž. d. depo, Spr. Biuro.
- 201) Baltrus Brolickas, — Suv. gub., Moskva, St. Chim-ki, d. N10 Dubiaga.
- 202) Z. Bronišius, — Kau-no gub., Moskva, Sabolovka, 2 Michailovskij pr., d. Ad-rianovo.
- 203) Vincas Brudulis, — Suv. gub., Moskva, Spednia-ja 23.
- 204) Jonas Brulav, — Kauno gub., Rostavl, Smo-lensk. gub., 196 Polevoj Zap. Gospital.
- 205) Julius Bubivis, — Suv. gub., Moskva, Možaisk. šosės, 45.
- 206) Martynas Bubka, — Suv. gub., Riazan, Chlebnaja ul., d. I. Frolova.
- 207) Jieva Bublīs, — Kau-no gub., Moskva, B. Gruzin-skaja, 221.
- 208) Magdalena Bublīs, — Suv. gub., Charkov, Bala-šovskij vokz., Bar. N1, Reg. Biuro.
- 209) Juozas Bubnis, — Suv. gub., Moskva, St.Chim-ki, d. Guseva.
- 210) Konstantinas Bui-nas, — Suv. gub., Moskva, Savinks per. 7,14. (Toliaus bus).

"Laisvės" Administra- cijos pranešimai.

"Laisvės" ofisas būna atdaras dar-
bo dienomis nuo 9 val. ryto iki 9 val.
vakaro. Nedėliomis—nuo 10 iki 12
val. diena.

"Laisvės" spaustuve padaro viso-
kias spaudos darbus—konstitucijas,
plakatus ir t.t.—greitai, gražiai ir ne-

brangiai. Turėdami kokį spaudos
darbą kreiptis pas mus, o būsit pil-
nai užgandinti.

Norint permaitinti adresą, visada
reikia paduoti seną ir naują adresus.

Kurių prenumerata jau pasibaigė,
malonėkite pasiskubinti atsaukinti.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieskau pusbrolių Jono ir Povil-
lenokų ir Jievos. Visi Kauno
gub., Ukmergės pav., Nokony kai-
mo. Troškinių parapijos. Meldžiu
atsisaukti.

T. Vaiskuniūtė
50 Akron St., Meriden, Conn.

Pajieskau Tamošiaus Masteiko ir
Antano Jociaus. Kauno gub. Atsi-
saukit, esu turis svarbų reikalą.

A. Rimkevičius
98 Henry St., New Britain, Conn.

Pajieskau šv. Jono Prano Navicko,
Kauno gub., Saulių pav., Gruzdžių
parapijos, Žiogų kaimo. Metai at-
gal gyveno Hovick Falls, N. Y. Kas
žino, malonėkite pranešti.

J. Gustavičius
2708 Spring Hill, Pittsburgh, Pa.

Pajieskau draugų Jeronimą ir Jono
Krušinskų ir Olgos Krušinskės. Visi
Kauno gub., Raseinių pav., Palie-
piškių kaimo. Seniau gyveno Wa-
terbury, Conn. Turis svarbų reika-
lą.

T. Kvietalaitis
Box 270, Coal Dale, Pa.

Pajieskau dėdes Kaz. Kaitano ir
pažįstamą Juozą Jovaišą ir Juozą Va-
siliauską, pirmaus paeina iš Kauno
gub., Saulių pav., kaimo Zapalskių
kū abudu iš Saulių miesto.

Jie patys ar kas kitas juos žinan-
tis, malonėkite pranešti šioms antra-
šoms.

J. Murza
123 Rennie St., So. Bethlehem, Pa.
(42-44)

KAM REIKALINGAS?

Pajieskau darbo buvėmį, esu pa-
tyręs ir noriu ant toliau tą darbą
lavinti. Sukalbti lenkiškai ir esu
puselini susipažinęs su anglų kal-
ba. Kam reikalingas pagalbininkas,
atsisaukit iki Jūno 2 šio adresu:

J. P. K.
37 So. Main St., Naugatuck, Conn.

Pajieskau Kriaučiaus.

Pajieskau kriaučiaus, ku-
ris galėtų atlikti kostume-
rišką darbą vyrų drabužių.
Geram vyrui, gera proga
ant visados. Meldžiu atsi-
saukti laisuku ar ypatingai.

A. Wilkinskas
552 Broad St.,
Bridgeport, Conn.

LIETUVIŲ UNIJOS MUZIKANTŲ
BENAS

Šiuo metu pranešam visoms draugi-
joms ir visai Lietuvių visuomenai,
kad BROOKLYNO LIETUVIŲ MU-
ZIKANTŲ UNIJA sutaiso kuoga-
žausį beną ir orkestrą už prieina-
miausią kainą dėl teatro, koncertų
balių, piknikų, veselijų ir dėl kitų
pasilinksminimų. Taigi visos lietu-
vių draugijos ir šaip visi rengėjai
įvairių pasilinksminimų, kuriems
reikalingi muzikantai, visuomet
malonėkite kreiptis į L. M. Unijos ofisą
po No 74 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Mes tikime, kad draugystės, reng-
damos įvairius pasilinksminimus
sąmūsa L. M. Muzikantų, todėl at-
kreipiame atydą, kad nuo muzikantų
reikalaujame L. M. Unijos kortų,
kurias įsteigė L. M. U. kiekvienas
savo pilnam nariu. Kurie muzikan-
tai neturi viršmintos kortos—tie mu-
zikantai ne unijistai. Viršmintos
kortos yra išduodamos kas tris mė-
nuo naujos, todėl samdytojai malonė-
kite pažvelgti, kad kortos būtų tel-
singos. Mes tą padarėm todėl, kas
pradėjo atsirasti tokių muzikantų,
kurie nepriklauso prie Liet. Muzikan-
tų Unijos, bet pasivadina unijistais
ir gražina po vardu L. M. U.

Liet. Muzikantų Unijos praktiko-
bet repetitijos būna kiekvieną se-
ndos vakarą po 778 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

JUS GALETE ĮSAUGITI
PLAUKUS

PASEKMININGAS,
MOKSLINIS
DYDYMAS DYKAI
DEL VYRU IR
MOTERIŲ.

Ar slinkia jums plaukai? Ar
užsėdę kokią nors ne sveikumą ir
limponi juos?

Ar rūdina plaukai, nelygiai odos galvos?
Ar plūki, bei pradėti drikti?

Ar kenkia kas iš nakties pasakyti lietu-
ti tonikas, nakties pūstis, šiuo arčiau kreios
ilustruota knyguite jūsu prigimti kalbą:

"TEISYBĖ APIE PLAUKUS".

Parabūta europos garsiausio specialisto,
kurioje rasite įvairius žinios.

Grąžinė plaukus—nuėjimas plaukus ir
odos galvos. Iš 10 centų parduoti šioje knygoje
ir žinios—kaip užkirsti sveiką ir išau-
ginti plaukus. Knyga su 100 iliustracijų
turi turėti gražius plaukus—tai plaukai
iš pradžių, ir deklavones nuo užgandintu
kūno.

GYDYMAS DYKAI.

Mes galime patikinti kiekvieną, kad
gydymas GALVUTAI sukuria slinkimą
plaukų pradžiai plaukai ir auginti gra-
žius plaukus. Iš 10 centų arčiau kreios
markoms priimtus vykiu su jūsu antrašiu.

Šio leidimo kiekvienam doriene dešimči
Caivacura—os N. 1 ir knyguite "Teisybė
Apie Plaukus" įpakuotė žemiau atpa-
vėta kuponą ir išsiųskite šiame
Union Laboratory, Box 645, Union, N. Y.
UNION LABORATORY
Box 645, Union, N. Y.

Siūdui dėdamas 10 centų dėl apmo-
kėjimo kitiems neriminti, todėl išsiūdu
mūsų tojus juos dolerine dešimči Caivacura
1 ir knyguite "Teisybė Apie Plaukus"
Grąžinkite šio kuponą su jūsu antrašiu.)

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieskau pusbrolių Jono ir Povil-
lenokų ir Jievos. Visi Kauno
gub., Ukmergės pav., Nokony kai-
mo. Troškinių parapijos. Meldžiu
atsisaukti.

T. Vaiskuniūtė
50 Akron St., Meriden, Conn.

Pajieskau Tamošiaus Masteiko ir
Antano Jociaus. Kauno gub. Atsi-
saukit, esu turis svarbų reikalą.

A. Rimkevičius
98 Henry St., New Britain, Conn.

Pajieskau šv. Jono Prano Navicko,
Kauno gub., Saulių pav., Gruzdžių
parapijos, Žiogų kaimo. Metai at-
gal gyveno Hovick Falls, N. Y. Kas
žino, malonėkite pranešti.

J. Gustavičius
2708 Spring Hill, Pittsburgh, Pa.

Pajieskau draugų Jeronimą ir Jono
Krušinskų ir Olgos Krušinskės. Visi
Kauno gub., Raseinių pav., Palie-
piškių kaimo. Seniau gyveno Wa-
terbury, Conn. Turis svarbų reika-
lą.

T. Kvietalaitis
Box 270, Coal Dale, Pa.

NEVIRŠKINIMAS,

užkietėjimas, skilvio
nemalumas, sustiru-
sios kėpenys ir toki
simptomai, kaip lie-
žuvis aptraukimas, apėrito netekimas, abėnais neveikimas,
mažakraukimas ir skilvio netekimas padaro ligonį labai ser-
gančiu. Kodel neimti

SEVERA'S Balsam of Life

(Severos Gyvybės Balsamas) laiku ir toliu būdu neleist
ligai toliau išsiplėtoti? Šio vaisto veikmė yra greita ir lab-
darinaga. Jisai yra atstatančios vertės toniku. Jisai padaro
vidurius reguliariškai veikiančius, palpuosioja nuikimą, at-
gaivina ligonį ir sumažina priepuolių aštrumą. Jojo rami-
nantių veikmė daro jį puikiu vaistu pasimainančiame
karštyje ir drągyje. Jisai sustiprina silpnuosius ir yra pa-
tariamais moterims jų sirgulavimuose. Kaina 75c už butelį.

Pilvo Skaudėjimas. Mr. M. Sobolewski, Oe-
burg, Westfield, Ind.,
parašė laiškus: "Mano pilvo skaudėjimas, pa-
dėmus jai Severos Gyvybės Balsamą, skaudėjimas sustojo."

Pirkdami vaistus, prašykite Severos vaistų ir būtinai reikalaukite, kad
duotų jums tai, ko jūs reikalaujate. Aptikos pardavinėja Severos Vaistus.
Jei jūs aptikote neturintį vaistų, kurių jūs reikalaujate, tai užsieny-
kite jų tiesiog iš mūsų.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

TIKTAL PER 30 DIENU.

Didelis išpardavimas visokių lietu-
viškų knygų ir brilių. Reikalau-
mų katalogo, įdėkite už 2 centus
stampą.

F. MILASIAUSKIS.

25-2nd St., So. Boston, Mass.
(42-49)

AR NORI BŪTI GRAŽUS?

Jei taip, tai nusipirkite mėsos, ku-
ria išdirba Wilbert Co. ir visi daktarai
ir aptiekos irai pripažįsta geriausiu.

Įteptum mėsai medį prieš či-
nant gultį, per kelis vakarus, padaro
veidą tyru ir skaistai baltu. Pradė-
dami tą medį už tie laiko pradžioje
suteis visokius spuogus ir dėmes (pūt-
nių), spuogus, nudegimus ir lašus.
Kaina dešimtys 50c.

Merginoms, kurios nori būti bal-
tai-raudonos, mes turime prie tos
mėsos priklaikyti odos pudrą, ryte
patrynus su pudra, veidas palieka
skaistai baltas-raudonas ir niekas
negali pažinti, kad maveitais, bet
taip išrodo, kaip prigimtas. Tas pri-
tinka ir vyrams. Kaina 50c. ir \$1.00.

Odos muilas tikrai išgydo spuogus,
jeigu jie nepačina nuo sunkios ligos.
Kaina 25c. Adresas:
J. RIMKIS,
Box 256, Holbrook, Mass.
(41-49)

LIETUVIŠKA

APTIEKA

Zemiau paminėtas gyduoles galima
apturėti per pačią:

Nuo Reumatizmo \$1.00
Kraujo Valytosios 1.00
Vidurių Regulatorius 50c
Trojanka 25c, 50c. ir \$1.00

Ir visokias kitokias gyduoles nuo
visokių ligų, kurios čia dar nepamin-
tos, galima gauti per pačią.

P. A. URBANAVICIUS

151 Metropolitan Avenue
BROOKLYN, N. Y.

Jonas MATHUS

GERIAUSIAS DIDIAUSIAS
IR SVARIAUSIAS SALI-
NIS VISAME SO.
BOSTONE.

mai ir užkandinti. Patarnavi-
mas prielankos. Atsilankykite,
o persitiksinsite.

JONAS MATHUS

(Lietuvis Savininkas)
342-344 W. Broadway
So. Boston, Mass.

(Dešimtis žingsnių nuo Lietuvių
Labdarystės Draugijos namo).

DRAUGIJOS "LAISVĖ"

KURIOS APSIRINKO "LAISVĖ"
SAVO ORGANU:

DIDŽIOJO NEW YORKO LIETU-
VIŠKŲ DRAUGIŲ SĄJUNGOS
VIEŠŲ REIKALŲ KOMITETAS:

J. Neviackas, pirmininkas
183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.
T. M. Lisajus, sekretorius
183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.

K. Vilkas, išdėninkas
499 Lermer St., Brooklyn, N. Y.
P. Čičauskas,
732-8th Ave., Astoria, L. N.Y.

M. Byla
58 Ganseworth St. New York City.
F. Kalpokas
183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.

K. Kriaučiūnas
28 Poveils St., Brooklyn, N. Y.
A. Languitis
231 Berry St., Brooklyn, N. Y.

S. Pavalkis
37 Stagg St., Brooklyn, N. Y.
J. Kreivėnas
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

J. Samulevičius, Sąjungos rekome-
duojamas perkabtojas (tumočius),
375 So. 1st St., Brooklyn, N. Y.

DRAUGIJA SŪNŲ IR DUKTERŲ,
MELROSE PARK, ILL.

Pirmininkas K. Jankauskas,
P. O. Box 749, Melrose Park, Ill.
Pagalbininkas D. Rimša,
P. O. Box 849, Melrose Park, Ill.

Protokolų raštin. Alek. Morkus,
907-22nd Ave., Melrose Park, Ill.
Box 600.

Fin. raštin. W. Strumelis,
1814 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Išdėninkas F. Lapinski,
P. O. Box 1109, Melrose AR
P. O. Box 1109, Melrose Park, Ill.

LAISVĖ

284 N. State St., Ansonia, Conn.
Knygtaus pagalbininkas A. Yakišys,
103 Liberty St., Ansonia, Conn.
Knygtaus raštininkas P. Labanaukas,
491 Main St., Ansonia, Conn.

LIETUVOS SŪNŲ IR DUKTERŲ
DRAUGYSTĖ, WAUKEGAN, ILL.
Valdybos vardai ir adresai:

Pirmininkas J. Bastis,
1330 So. Sheridan Rd., Waukegan, Ill.
Pirm. pagalbininkas M. Ambrazionas,
1421 Lincoln St., Waukegan, Ill.

Protokolų Sekretorius St. Deikus,
721 Cummings Ave., Waukegan, Ill.
Fin. Sekretorius J. Valdis,
1349 Lincoln St., Waukegan, Ill.

Kaslerius M. Kairaitis,
166-10th St., North Chicago, Ill.
Kasos Globėjai: M. Rekis,
1829 N. Jackson St., North Chicago,
Ill.

St. Budis, 1408 So. Park Ave.
Waukegan, Ill.
Maršalka K. Navickas,
1420 Victoria St., Waukegan, Ill.

Pagalbininkas J. Werdaukis.
Susirinkimai atsiūbia pirmą nedė-
lieni po 12-tai dienai kiekvieno mė-
nesio, pirmą val. po pietų Liuosybės
svetainėje, 801-8th St., and Sheridan
Rd., Waukegan, Ill.

DR. V. K. DRAUGIJS VIRAININ-
KAI IR JŲ ADRESAI:

Prezidentas A. Alkeidūnas,
Box 666, Steger, Ill.
Vice-prezidentas V. Stofkus,
Box 407, Steger, Ill.

Protok. raštininkas J. Dambrauskas,
364 L. Box, Steger, Ill.
Išdėninkas A. Salasevičia,
Box 141, Steger, Ill.

Išdėninkas (kaslerius) F. Šnektula,
Box 482, Steger, Ill.
Knygyno raštininkas P. Striškė,
Box 666, Steger, Ill.

Knygyno I'dėninkas J. Damidavičia,
Box 407, Steger, Ill.
Susirinkimai atsiūbia po pirmam
kiekvieno mėnesio nedėlioi, P. A. Sa-
lasevičiaus svetainėje.

LAISVĖS MYLETOJŲ DRAUGYSTĖ
COLLINSVILLE, ILL., VALDYBŲ
Pirmininkas L. Žvingilas,
423 Aurora St., Collinsville, Ill.

Pirm. pagalbininkas P. Papieka,
424 So. Chestnut St., Collinsville, Ill.
Nutarimų raštininkas P. Kuosevičia,
615 Vandalia St., Collinsville, Ill.

Fin. Raštininkas F. Skamarakas,
817 High St., Collinsville, Ill.
Išdėninkas J. Wilmutas,
237 Canal Ave., Collinsville, Ill.

Organo užžiūrėtojas V. Raudonius,
306 Strong Ave., Collinsville, Ill.
Susirinkimai būna kiekvieno mėne-
sio 1-ąją ir 3-ąją nedėliani, 1-ąją va-
karo po pietų, 3-ąją vakaro po pietų.
M. M. N. Merriam Ave., Collinsville,
Illinois.

LIET. SŪNŲ IR DUKTERŲ DRAU-
GYSTĖS, ROCKFORD, ILL.,
VIRŠININKŲ ADRESAI:

Prezidentas A. Petronis,
719 Lincoln Ave.
Vice-Prezidentas R. Cepaitis,
1118 So. Winnebago St.

Protokolų raštininkas O. Užbalutis,
622 Hulin St.
Finansų raštininkas P. G. Alekseyas,
1516-14th Ave.

Išdėninkas S. Buzinskis,
719 Lincoln Ave.
Išdėninkas M. Gerulitė, 1109
Se. Winnebago St. A. Kriaučiūtė, 1118
Se. Winnebago St.

Maršalka F. Alvikis,
816 Wall St.
Organo prižiūrėtojas A. Kelly,
607 Montague St.

A. P. L. A. DR. JOS. CENTRO VAL-
DYBOS IR KUOPŲ SEKRETO-
RIŲ ADRESAI:

Centre Pirmininkas J. M. Maskellunas,
2025 Colwell St.,
Pittsburgh, Pa.
Pirm. pagalbininkas J. A. Rukas,
3015 Stanton St.

N. S. Pittsburgh, Pa.
Centre Sekretorius J. Mažiukna,
1111 Market St., N.S. Pittsburgh, Pa.
Centre Išdėninkas K. Varšila,
12 and Carson St., S.S. Pittsburgh, Pa.

Turtų Kontrolės Komisijai:
M. Urakis,
818 Sixth St.,
Charleroi, Pa.

W. Urakis, 1429 Reeddale St.,
N. S. Pittsburgh, Pa.
W. Markinas, 2120 Forbes St.,
Pittsburgh, Pa.

Kuopų sekretorių adresai:
1 kuopos J. L. Alexia,
P. O. Box 844 North Diamond Sta.
Pittsburgh, Pa.

2 kuopos P. Francickėvičius,
222 Sagamore St., Esplein,
Pittsburgh, Pa.

3 kuopos, J. Gaiginas, P. O. Box
118, Leupers, Pa.
4 kuopos J. Rasinakis,
205 Soho St., Pittsburgh, Pa.

5 kuopos, J. Kvetkauskas, P. O.
Box 292, Cuddy, Pa.
7 kuopos A. Zvirbilis, 2228 Forbes
St., Pittsburgh, Pa.

8 kuopos, A. Palučis, 2123 Wright
St., S. S. Pittsburgh, Pa.
9 kuopos, K. Stasinskas,
Box 283, Arnold, Pa.

10 kuopos V. S. Rinkas, 713 Mc
Kean Ave., Donora, Pa.

LAISVĖS SŪNŲ DRAUGYSTĖ,
MAHANOV CITY, PA.
Valdybos adresai:

Pirmininkas W. Zamaitis,
812 E. Centre St.
Pirmininkas pagalbininkas P. Yseda,
815 E. Centre St.

Protokolų raštin. A. Ramaukas,
1025 E. Pine St.
Finansų raštin. P. Petzilius,
1227 E. Pine St.

Išdėn trauštin. A. Rakauskas, 80
Ten S. J. Baukus, 1241 E. Ma-
hanov Ave. W. Slinskiškis, 1227 E.
Mahanov Ave.

Maršalka W. Svintickas,
615 W. Pine St.
Susirinkimai atsiūbia savaitinį pa-
nedėli, kiekvieno mėnesio 7 val. va-
karo Juozo Margolio svetainėje, 60 N.
Main St., Mahanov City, Pa.

DENTISTAS

Geru patal-
syma!

Gvarantuotas ant 20 metų

Uždėjimas keparaitės 22 k. ... \$5.00
Užplombavimas 50c ir aukčiau.
Išvalymas 50c.

VIETINĖS ŽINIOS.

Dr. Waite prisipažino prie kaltės.

Dabar New Yorke eina tyrinėjimas labai pagarsėjusios bylos Dr. Waite, kuris nužudė savo pačios tėvus, milijonierius Peck, kad paveldėtų jų turtu. Kaip ir visi žymesnieji žmogžudžiai, taip ir Waite stengiasi lošti bepročio rolę ir prisipažino, kad jis uošvė ir uošvė Peck nužudė, tik, suprantama, prisipažindamas daro beprotiškus išvedžiojimus.

Waite pati, su kuria jis apsidėdė ne iš meilės, bet kad gavus turtą, dabar teisme randasi, kaip liudininkė prieš jį. Prokuroras turi svarbius dokumentus, kurie aiškiai liudija, kad jis lošia bepročio rolę, per tai vargiai jam pavyks išsiskirti iš teismo rankų nenubausdam.

Nelaimė ant gelžkelio.

27 d. gegužės Long Islande susikūlė du gelžkelio traukiniai. 27 žmonės sužeisti. Priežastis susikūlimo, tai padavimas neteisingo signalo.

Šiomis dienomis New Yorke tapo suareštuoti 6 jauni vaikinai, tarpe 17 ir 18 metų amžiaus. Juos kaltina papilyme žmogžudystės.

Sudegė dalis miesto archivo.

25 d. gegužės New Yorke ant Ann gatvės išliko gaisras, kuriame sudegė dalis miesto archivo. Apart kitko žuvo ugnį visos informacijų knygos nuo 1792.

Clockmakerių streikas tęsiasi.

Clockmakerių laikosi gana gerai. Darbdavių asociacija, kuri pasiryžusi streiką sulaužyti, negalėdama gauti ant vietos ir apeliacijoje streiklausių, paršikvė iš Chicagos streiklausių. Bet darbininkai taip "meiliai" pasitiko streiklausių agenturas, kurios pristatė iš Chicagos streiklausių, kad net patys streiklausiai pasiskubino prasišalinti.

Clockmakerių unijos komitetas atspausdino daugybę lapelių, kuriuose supažindina plačią visuomenę su toms priežastimis, kurios privertė išeiti į streiką apie 60,000 viršutinių moterų drabužių dirbėjų. Tie lapeliai buvo dalinami pereinant redeldienį palei teatrus, bažnyčias ir kitas vietas, kur daugiau publikos susirenka. Taipgi bus dalinami ir ateity.

Darbdavių asociacija atsisaukia prie darbininkų.

23 d. gegužės darbdavių asociacija išsiuntinėjo 50,000 laišku clockmakeriams, kuriuos ji neseniai išmetė iš dirbtuvių. Laiškai spausdinti anglų, žydų ir italų kalbomis. Juose visokiomis žodžiais juodina unijos vadovai. Mat, darbdaviai tokiu būdu mano sukirsinti streikerius prieš savo vadovus.

Pranešimas.

"Laisvės" N40 tūla Laurina Peleniūtė pajieškioja manęs, būk aš ją nuskriaudęs ir prasišalinęs. Šiuomi pranešu, kad tai buvo melas ir

PAS MUS DIRBA DAUG LIETUVIŲ, bet mes jų reikalaujame daugiau, kurie nori dirbti skrylių tarpinimo aluminium. Darbas eina visados, 8 valandų darbo diena, \$2.35 iš pradžių, po trijų mėnesių \$2.45 per dieną. Streiko nėra ir ne amunicijos išdirbimas. Mes reikalaujame daugiau darbininkų todėl, kad mūsų fabrika auga. Jau 10 metų ir niekad nebuvo uždarę. Geras valgis ir raimas už \$4.00 į savaitę. Mes dabar budavojame 100 namų dėl familijų. Tuos namus galima pirkti ant lengvų imokėjimų tiems, kurie dirba pas mus. Atvažiuok į Massena ir parodyk tą laikraštį persispausdymo, o mes, kada išdirbsi pas mus 2 mėnesius, sugrąžinsime gelžkelio bilietus.

ALUMINIUM COMPANY OF AMERICA
MASSENA, N. Y.

apšmeižimas mano ypatos. Aš gyvenau toje pačioje vietoje, kur pirmiau gyvenau ir mane gali rasti bile kada.

Pranas Gaizauskas
33 Moujer St., B'klyn, N. Y.

30 d. balandžio, Palace Hall, buvo koncertas vietos rusų pašelpinės draugystės "Nauka". Pusė pelno skirta sušelpimui nukentėjusių nuo karės Rusijoj. Šiame koncerte dalyvavo ir lietuvių "Aido" choras, po vadovystė p. Eremino ir labai puikiai sudainavo keliatą dainelių, už ką rusų draugystė "Nauka" taria širdingą ačiū lietuvių "Aido" chorui ir gerbiama jo vedėjui L. Ereminui.

Varde draugystės "Nauka"

Pirm. F. Lefkowič.
Pagalb. I. Asegan.

PUKIAUSIA IR DIDŽIAUSIA
FOTOGRAFIJŲ GALERIJA
BROOKLYNE.

MOTIEJUS KICHAS
Tikras Lietuvos Fotografistas
327 BEDFORD AVE., BROOKLYN
Tarpe No. 4 ir 5 gatvių
Telephone 2360 Greenpoint.

PICTURES!
Maži paveikslėliai dėl vyrų. Sam-peli prisineči už 20 c.
C. P. T.
122 Riverdale Ave., Yonkers, N. Y.
(42-45)

SAPA ANT RANDOS.
Išsiraudoja Sapa po N 426 Humboldt St., Brooklyn, N. Y. Atsisauk pas
K. GUZAUSKAS
124 Ellry St., Brooklyn, N. Y.
(23-35)

PARSIDUODA kostumieris kriaučių dirbtuvė už prieinamą kainą. Vieta įdirbta per 3 metus. Atsisaukite korekcijai.

Paul Kireilis
55 Clinton Ave., Maspeth,
L. I. N. Y. (42-44)

BALIUS

ir
Koncertas

Žinokite, jogei draugija Rusų Tautiško Namo New Yorke rengia naudai pabėgėlių Maskolijoje koncertą ir balių Panedėly, 29 d. gegužės (prieš Decoration Day), prasidės 8 valandą vakare, puikiausioj svetainėj po vardu Webster Hall, 119-125 E. 11th St., N. Y. Dalyvaus įymiausi rusiški artistai; rusiškos katedros kvartetas; choras Chokovskio iš 50 ypatų. Atsilankykite kuoskaudingiausiai.

Solistas Kirilovas ir smuikorius Vopnovskis. Taipgi laimėjimas ir dainuos New-arko choras po vadovystė prof. Indono.

Tikietas: 35c., 50c., 75c. ir \$1.00.

Visas pelnas eis naudai pabėgėlių Rusijoje.

Kviečiame visus atsilankyti.

VINCAS VAIKADAS

SPORTING CAFE

Užsikite ir persitirinkite.
442 Grand St., Brooklyn, NY
Telephone Stagg 3534.

K. LIUTKUS

Jei nori, kad gerai išrodytum, pirk skrybių, marškinis ir visus aprūdus pas K. Liutkus.
Apie gerumą tavo ir teisingumą kainų, nereikalinga girti. Nes visi brooklyniečiai gerai žino, kad pigiau ir geriau niekur negauni, kaip pas K. LIUTKUS
131 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
(arti Berry St.).

BROOKLYNO LIETUVIŲ ATYDAI
TIKRA LIETUVISKA

APTIEKA

Prancūzų savo viešpatijoms, jog aptieka po N61 Grand St. perėjo į mano nuosavybę. Pas mus lietuviams gausi gauti viską, ko tik reikalaus, kaip tai įvairių lietuviškų žolių, kėnių, visokių vaistų ir guminių daiktų. Stengsimės visus pilnai užgandinti, suteikti tikrą darugišką rodą ir patarimus visuose reikaluose. Jei-gu reikalingos kokios žolės ar vaistai ir jų negalėt gauti, tai kreipkitės pas mane, o aš pristatysiu.

Lietuviai Aptiekos ir Savininkas

FEL. KUDIRKA

61 Grand St., Brooklyn, N. Y.

PARDAVIMAI:

Parduosiu už \$200.00 kriaučių šapą ir Cleaning House, sykiu su 6 kambariais pavienis namas dėl gyvenimo, gražus, daržas indirbtas, 10 vištų, geras vištinkas, rasykite arba atvažiuokite persitirinti, darbo yra įvairus, gauda \$25.00 ant mėnesio, arba pirmu partneriu su \$200.00. Turi būti geras vyriškas coatmakeris.

JOE. VARANKA
Ladies and Gents Tailor—Steam and French Dry Cleaning
32 Hancock St., Springfield, Mass.
(41-44)

DIDELĖ PROGA.

Parsiduoda 2 namai labai pigiai ant dviejų familijų po 11 rūmų. Vienas mūrinis, kitas medinis. Abudu gražioji vietoj ir su visais įtaisymais. Kreipkitės pas K. SIDABRĄ
460 Atkins Ave.,
Brooklyn, N. Y.
(28-44)

PARSIDUODA SALIUNAS už prieinamą kainą, vieta išdirbta per 25 metus, su šaltu susikimimams; viskas įtaisytas kuogeriausiai. Parsiduoda iš priežasties mirimo savininko. Norėdami įgyti gerą biznį, kreipkitės pas
M. DRAUGELIENĘ
73 Grand St., Brooklyn, N. Y.
(42-43)

JIESKAU KAMBARIO.

Reikalauju kambario, kad būtų vienas miegoti, o šiaip gyventi kad ir išvien. Kas turit kambary, malonė-kite pranešti laišku šiuo adresu:
T. Burdaitis
2 Hope St., Brooklyn, N. Y.
(40-43)

KIRPIMO MOKYKL.

Mokininkės kirpimo VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ. Doda kirpimo, braižymo proporcijų lekcijas ypatiskai ir per laiškus pagal "dvidesimo šimtmečio sistemą". Pristatoma petrinas į visus miestus Suvenytų Valstijų ir Kanados. Reikalaujami platesnių informacijų, kreipkitės šiuo antrašu:
L. G. KAZIUNAS
96 Moujer St., Brooklyn, N. Y.

BROOKLYNO IR APIELINKES ATYDAI.

Lietuviškas Kontaktorius. Padarome visoki darbą prie naujų namų statymo ir senų patalymų. Išplastavojame, išmentuojame ir tt. M. sant reikalau, kreipkitės pas:
P. GRAZYS
99 So. 2nd St., Brooklyn, N. Y.

REIKALAUJAMA vyrų ir merginų opereterių: frontinių, kalnierinių, rankovinių ir skylių darymū. Nuolatini darbas, gera alga.

Atsišaukite greitai.

Tauber Ryttenberg & Co.
2520 Atlantic Ave.,
East New York,
Station Brooklyn, N. Y.
(41-43)

ALEX. DOBROVOLSKIS

Pirmos Kinas Cafe
GERIAUSI GERIMAI
Taipgi suteikiu rodą visokiuose atsitikimuose ir patarnauju visokiuose reikaluose.

211 York St., Brooklyn, N. Y.
Telephone Main, 5615

J. Gustas

SENIAUSIA UZEIGOS VIETA PAS

A. Shrupski

Pas mus galite gauti skaniausio Alaus, puikius Deitines ir skanaus Vyno. Patarnavimas puikiausias, ateikite, o persitirinksite.

A. SHRUPSKI
61 S. 2nd St., Brooklyn, N. Y.

RUIMAI ANT RANDOS.

Išsiraudoja geri keturi ir trys kambariai, kurių randa \$7.00, \$8.00 ir \$9.00 ant mėnesio. Blūrinis namas, įkylamas pagal naująją ma-dą su maudydėmis. Arti sakaunė, kur dirba 5,000 darbininkų.

V. J. GIKNIS, superintendent
518 Morgan Ave., Brooklyn, N. Y.

Arti Necker Ave. ir Nresau Ave. Reikale galite telefonuoti 4660 W. Greenpoint.

PURPULIŲ VAIZBOS STAMPŲ

UŽMINIMO KONKURSAS

\$10.00 Pinigais (cash) duodame dykai! ir 25 gražiausias dovanas, jeigu atmini, kiek yra Purpulių (Purple Stamps) Vaizbos Stampų globy, mūsų lange. Tiktai tie gali minti ir gauti, kurie turi Purpulių Vaizbos Stampų Knygtę.

WASHINGTONO VAIZBOS STAMPOS \$2.50 smulkių tavorų arba \$2.00 mėn. groserių ar červyrius.

Tos stampos imamos visur, kur tik jos duodamos.

ATEIK IR GAUK \$2.00 PINIGAI.

MERCHANT CLUB STAMP CO.

167 Roebling Street, Brooklyn, N. Y.

JOKUBAS KANCIERIUS

TEISINGIAUSIA UZEIGA
253 WYTHE AVE., kamp. North 1st
BROOKLYN, N. Y.
Telephone Greenpoint 5311.

A. Kundrotas

441 KEAP ST. Brooklyn, N. Y. Tel. Stagg 2161

K. HENSAS

CAFE IR POOL ROOM

Tai yra geriausia vieta linksmai laiką praleist.

K. HENSAS

69 Gold St., Brooklyn, N. Y.

Telephone Main 7528.

Telephone 595 Greenpoint.

Daktaras J. Misevičia

SPECIALISTAS SIRDIES IR PLAUČIŲ LIGŲ.

Valandos: Nuo 8-10 ryte Nuo 12-2 po piet Nuo 6-8 vakare

270 HERRY ST., BROOKLYN, N. Y.

JOHN KULBOK, Cafe

Didelis hotelis, gera vieta pakele-vingiems, kambariai įtaisyti pagal naują madą, ir visi būsit užgandinti.

JOHN KULBOK Locininkas
291 WYTHE AVE., Corner So. 1st St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. 279 Greenpoint.

PETRAS NAUJOKAS Cigars

Visados klauskite P. Naujoko Ciga-ry kokiam nebūk store ir salūne, ir gausite gerą cigarą, o ne kėpūstų lapų. Mano fabrikas:

DR. J. LIPMAN
359 Broadway, B'klyn, N. Y.
COR. KEAP ST.

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

H. B. ROSENSON, BROOKLYN, N. Y.

12 didelė ir 12 maž.

PRIETELIAI LIETUVAI.

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

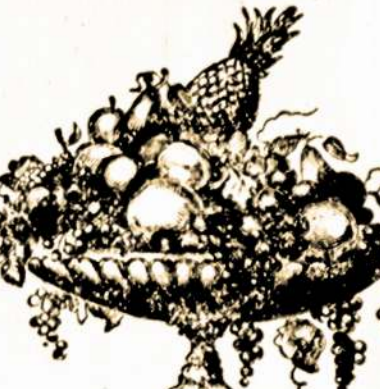
317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

317-319 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 4179 Stagg

Pirmas Lietuvis RESTORANTA

Pagaminu geriausius lietuviškus valgius. Pietas galima gauti po 15c, 20c ir 25c.

Alijošius Grinkevičius
1 Hope St., Coa. Roebing St.
BROOKLYN, N. Y.

KIEKVIENAI MOTEREI ŽINOTINA
JOSEPH LIPMAN, M. D.

Specialistas Moteriskų ligų

314 E. 50th St., New York, N. Y.

GIUSEP VALANDOS:

Iki 10 val. ryte; nuo 1 iki 2 val. po piet ir nuo 7 iki 8 val. vakare;

Nedėlionis pagal sutartį.

Egzaminas: 10 DYKAI. Mes išsi-riame ir pasakojame visą ligas ir pa-gehetime, iš kitur atvažiuojantiems li-goniams parūpiname vietą, kol gydo-si. Reikalui esant, kreipkitės, mes apžiūrėsime ir duosime prietelišką ro-dą. Patarnavimas visai pigus. Neuž-mirškite mano antraš.

DR. J. LIPMAN

314 N. 50th St., NEW YORK, N. Y.

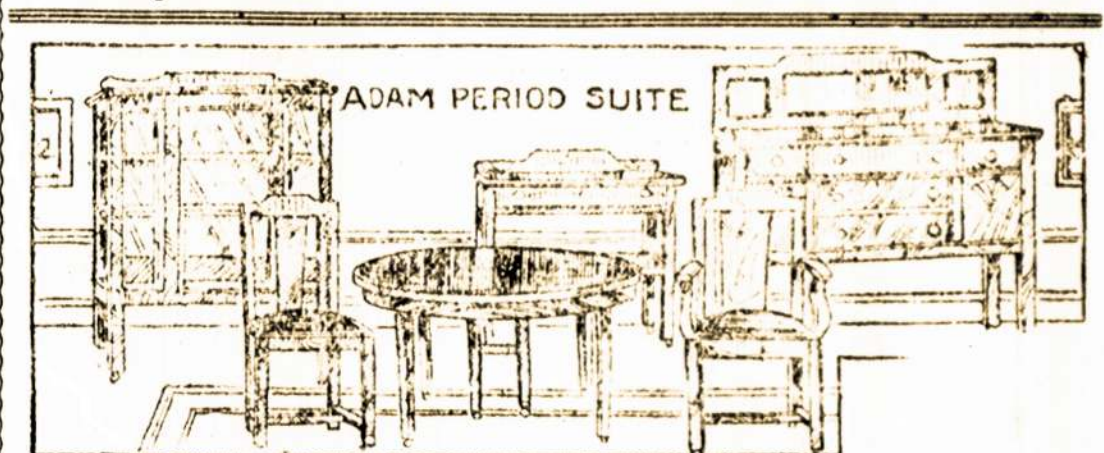
Kalbame lietuviškai.

INTERNATIONAL SCHOOL OF AUTOMOBILES

117 East 40th St., New York City

Instruktorius—Mr. Paul Gvulu.

Macys & Marcin Furniture Co.

Šimtas kostum'erių iš visų kraštų ir tautų, išmokėdami \$1.00 ar \$2.00 į savaitę, pa-lietka tikrais savininkais ge-rinusių daiktų.

Jūs tarpe vienintelė to-čia kraštavių iš visos apli-ksinės.

Mes sukau-jam visą savo triušę, kad iš kitos įstaigos būtų užgan-dinti ne šim-tai, bet tūk-santai žmonių visokių kleu.

198-200 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Tarpe Driggs ir Bedford Avenues.

Telephone 2372 Greenpoint

198-200 Grand St., Brooklyn, N. Y.

198-200 Grand St., Brooklyn, N. Y.

198-200 Grand St., Brooklyn, N. Y.